

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
N.O. 01218

DI KHAYE

Nikolai Semenovich Leskov

*The original of this title comes from the permanent collection of the
YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

0-657-01218-1

9780657012182T.PS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

פָּאֶפְּוֹלַעֲרִיזָסָטָלָעַכָּע בִּבְּלִיאָטָע

- .1. דָּוִיטְמָאָן — עַרוּקִיְלָעַד . . . . .
 .2. נַאֲחָאָרְוָסְקִי — גַּעֲשִׁיכְטָע פָּונְ דָּעַר עַרְוָן
 .3. נַאֲגְטָעַן — אֵין גַּאֲכָת אָוָן אַיְזָן . . . . .
 .4. יַעֲלָאָמְשִׁיטָש — חַיְמִישָׁע בָּגָלְעָכִים . . . . .
 .5. פָּאֶלְיאָנְטִיקִי — אַיְבָּוּרְטָלִי פָּונְ פִּינְגָּל . . . . .
 .6. פָּאֶלְאָדִין — אַוְנוּזָעָרְ פִּיצְעָלָעַךְ כָּאָנִים אָוָן מְרִינְגָּה . . . . .
 .7. קָאָרִינְגָּאוּ — קָדְסָאָן . . . . .
 .8. מָאָטְשָׁאָט — גַּעֲשִׁיכְטָע פָּונְ דָּאָמְפְּטָאָזִין . . . . .
 .9. דִּימָאָן — זִיְסָעְ קְוִילָּן . . . . .
 .10. אַנְדְּרִיְמָעוֹ — אַוְסָּקָוּטָ פָּונְ קָאָפְּטָאָל . . . . .
 .11. רַוְּבָּאָקִין — גַּעֲשִׁיכְטָע פָּונְ גַּעֲרָאָפְּלָאָן . . . . .
 .12. דִּימָאָן — פָּוֹן יְעַנְעַר זִיְסָעְ כִּינְעַוְוָשָׂעָר וְזָגָנָט . . . . .
 .13. כָּאָרָאָבִין — חַוְּלָטְ-גַּעֲשִׁיכְטָע . . . . .
 .14. אַיְגָּלָעָר — רַאֲדִיקְ-רַאֲבִינְגִּין . . . . .
 .15. גַּעֲמִילָּאוּ — כָּאָלָעָם אָוָן שְׁלָאָר . . . . .
 .16. יְאָן — אַוְנוּזָעָרְ גַּעֲשָׁקָעְ . . . . .
 .17. פָּאֶלְיאָנְסִקִּי — גָּלִי פָּונְ גַּעֲוִיקָסִן . . . . .
 .18. יְעַנְעַסְעַן — קָאָלָמָטָס . . . . .
 .19. לְעַבְּעַדְעַנְקָא — צָוָם פָּאָלִים אַיְנְרָעְלָוְפָּטָן . . . . .
 .20. דִּימָאָן — גַּעֲשִׁיכְטָע פָּונְ קָאָלְעָנְדָאָר . . . . .
 .21. פָּאֶלְקָנְעָר — לְאַמְרִיר זִיְן גַּעֲוָונָט . . . . .
 .22. דְּרוֹנִין — טָעָרָס שְׁעוֹתְשָׁעָנְקָא . . . . .
 .23. לִיְפְּלִין — אָסָן הוֹגָן פָּונְ אַיְנְדָּסְטְּרִיאְלְיוֹאָצִיעָ . . . . .
 .24. מָאָרְשָׁעָוּ — דִּי עַרְשָׁטָע אַיְזְגָּהָעָן . . . . .
 .25. סַעְמִיאָגָּאוּ — פָּוֹן לִיְם . . . . .
 .26. זִיְעָד — צְקוּר . . . . .
 .27. בָּאָכְטִיאָר — פָּאָפִיד . . . . .
 .28. כָּאָרָאָבִין — עַקְאַגְּמִישָׁע גַּעֲגְּרָאָפִיעָ . . . . .
 .29. אַיְזָרָא = פָּוֹן פָּעָלָד צָוָם טִיש . . . . .
 .30. אַיְזָרָא — שִׁיר אָוָן קָאָלְשָׁאָן . . . . .
 .31. לְעַבְּעַדְעָוּ — נָאָפָס . . . . .
 .32. פָּאֶקְרָאָהָסִקִּי — 1905 יְאָרָן . . . . .
 .33. אַיְזָרָא — צְמוּר . . . . .
 .34. סְוִיְידְּרִיך — פָּוֹרְד . . . . .

קָאָפָעָרָאַתְּיוּעָר פָּאָרְלָאָג "קוֹלְטָרְ-לִיגֶעָ"
קִיעָוָן, רְוִיטָאָרְטִיְּעָר-גָּאָס 43.

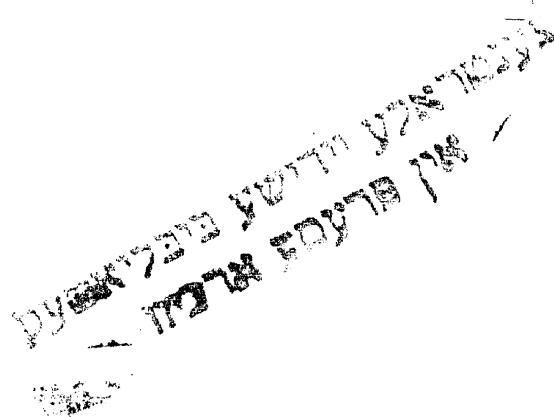
שָׁוֹלָן פִּיאָנְגָּרְ-בִּיבְּלִיאָטְעָק

— 15	וּוּרְגָּא — גַּשְׁטָטְמְפְּלָשֵׂר גַּעַלְעָר	1.
— 15	מוֹלְטָאָטָולִי — סָאִיד אָן אַדְּגָעָז	2.
	לְאַנְדָּאָן — דָּרְצִיְּלָנוֹגָעָן (אוֹיסְטָאָרְקִיְּפָט)	3.
	דִּיקָעָנָט — אַלְיוֹועָר סְוִיפֶּט (אוֹיסְטָאָרְקִיְּפָט)	4.
— 50	קָאָרָאָטִי — נִינִי אָן טְשִׁיקָא	5.
	שָׁאָלָעָם-אַלְיִיכָּם — מִיסְעָט (טְעֻזְשָׁעָלָאָךְ אָן רִיאָבְשִׁיךְ)	6.
— 45	טְרָאָצָקִי — אַהֲנָן אָן צְרוּקָ	7.
— 40	לְאַנְדָּאָן — בַּעַק	8.
	גָּאָרָקִי — 9-טָעָר יָאָנוֹאָר (אוֹיסְטָאָרְקִיְּפָט)	9.
— 10	אָוְלִיאָנָאָנוֹאָ — אַילְיָטָס קִינְדָּעָר-יָאָרָן (אוֹיסְטָאָרְקִיְּפָט)	10.
— 11	לְעַשְׁטָשִׁינְסָקָאָיָא — רָאָזָע לְיוֹקָסְעָמְבוֹרָג (אוֹיסְטָאָרְקִיְּפָט)	11.
— 25	וּוִינְיִיטְשָׁעָנָקָא — פָּעָדָע כָּלָאָמִידָנִיךְ	12.
— 45	קָאָרָאָטִי — טְשִׁיקָא אַיְן רְוִסְלָאָנְדִּי	13.
— 40	שָׁאָלָעָם-אַלְיִיכָּם — קִינְדָּוּשָׁע אָן יִינְגְּלָשָׁע יָאָרָן	14.
— 15	טְשָׁעָכָאָנוֹ — קָאָשְׁטָגָנָקָא	15.
— 30	לִיר — אָוְנְזָעָר אַלְחוּלְטָלְעָכָע אַרְמִי	16.
— 15	לִיר — רָעָר בִּיאָנְגָּר אַינְדָּרְהִים	17.
— 25	קוֹפְּרִין — וּוִינְסָטְרָרְחִילְּ	18.
— 25	וּוְלָאָסְעָגָנָקָא — פָּוָן דָּעָר שָׁאָף בֵּין טְשָׁעָרוֹהָגָעָץ	19.
— 35	נָאָוְוִיקָאָרְדְּפְּרִיבָּאִי — אַטְּן גְּרוּנָט פָּוָן יָאָם	20.
— 30	דְּמִיטְרִיעָוָן אָן יַאֲכָאנְטָאָוָן — טְרוּנָעָר	21.
— 15	סְוּוּעָטְמָעָר — אַרְיוּעָן	22.
— 35	נָאָוְאָרְוָסְקִי — אַפְּוָן טְוִיטָן אַיְנוֹל	23.
— 30	גְּרִיְגָּאָרְאָוִוִּיטְשָׁ — דָּאָס גְּמָעָנָע יִינְגְּנָלָע	24.
— 20	קָאָרָאָלְעָנָקָא — קִינְדָּעָר פָּוָן קַעְלָעָר	25.
— 35	אוּעָלָס — אָוְגְ-לְאָטִי	26.
— 15	לְאַנְדָּאָן — פָּאָרְשָׁטְרִיקָט	27.
— 25	רְיִיסְגָּעָר — קָאִיאָן	28.
— 25	קִיפְּלִינְג — קָאָטוֹקָה	29.
— 25	גָּאָרָקִי — דָּרְצִיְּלָנוֹגָעָן	30.
— 30	זָאָלִיאָ — דָּאָס גַּעַחְיָסָע	31.
— 25	אַיְזָדָא — אַיְן סְפָעָה	32.
— 45	וּוִינְיִיטְשָׁעָנָקָא — רָעָר נְגָבָעָס מָטָאָנָע	33.
—	לְעַסְקָאָוָן — רִי כַּגְיָע	34.

אלע האבן זיך מיטאמאָל איבערגעקוקט. מיד, קינדער,
האבן זיך שיר ניט צעקויטשעט פאר פרײַד, אבער מיר
האבן זיך בצעיינטנס געכאנט און האבן מיט אן איינגעַי
האלטענעעם אטעם גענומען קוּקן אָפָּן פָּעָטָעָר.

— אָוֹעָך ... אִין דָּעֵרְאָ אָוֹיך אָוֹעָך! ..
דָּעֵר פָּעָטָעָר הָאָט זִיך שָׁוּעָר אָוּפָגָעָהוּבָן פָּוּנְ פָּאָטָעָר
שְׁטוֹל אָוּן אִין הִינְקָעְנְדִּיק אֲרוֹיס פָּוּנְ זָאָל. זָיַן בְּלִיכָּעָר
פָּאָנִים אִין גָּעוּעָן שְׁרָעְקָלָעָן.

— ברענגן אהער פעראפאןן, — האט דער פטעטער
אָפְגַעַצִיַילַט שארפֵעַ דֶרֶיךְ ווערטער און זיך אומגעקוקט אָפּ
זשוסטינגען.

זשוסטין איז גלייך אַרוַיסְגַעַגְאנְגָעַן.
מיר זינגען אלע געלפְלִיבֵן ווֹאָרְטָן מיט גְרוֹס אָנְ-
שְׁטְרָעְנְגּוֹנָג ...

אָפְעַר מִינְגָוֶן זִינְגָעַן גַעֲגָנְגָעַן, אָוָן דֶר דִינְגָר וְאָט
זיך נאָך אַלְץ נִיט אָמְגַעַקְעַרְט.

אָ דִירְקְנְדִיק שְׁוֹעֵר שְׁטִילְשְׁוֹוִיזָגַן הָאָט אִיטְלְעָכָן
גַעֲפַרְעָסָט. ווֹרְנִיכְטְ-זָוָזָה הָאָט זיך עַמְעַצְעַר אַיְנְגַעַשְׁטָעַלְט אָוָן
אָסְוִידָע גַעֲטוֹן צְוַיְישָן זיך. דֶר פַעַטְעַר הָאָט ווי גַעֲוֹאָלָט
אַיְבָעַרְפִיסָן אָט דִי שְׁוֹעָרָע שְׁטִילְקִיְיט—הָאָט עַר הוַיְיךְ גַעַ-
רְיִנְיקָט זיך דִי נָאָז. ווי דִי מַעֲרַסְטָע טִיל אַכְזָאָרִיעַסְדִיקָע
אָוָן פַאָרְדַעְכְטִיקָע מַעֲנְטָשָן, הָאָט עַר שְׁרָעְקְלָעָךְ נִיט גַעַ-
קָעָנָט לְיִזְוָן דָאָס שְׁטִילְשְׁוֹוִיזָגַן פָוָן דִי אַרְוָמִיקָע.

אוָן אָט אַיז עַנְדְלָעַךְ גַעֲקוּמָעַן זשוסטין ...
דֶר פַעַטְעַר הָאָט מִיט צְוֹנוֹיְפְגַעַדְרִיקְטָע בְּרַעְמָעַן,
שְׁוֹוִיְגְנְדִיק גַעֲקוּקָט אָפּ אִים.

— פַעַרְאָפָאנָט ... אַיז אַין עַרְגָעַץ—גְנִיטָא ... מִהָאָט אִים
נִיט גַעֲקָעָנָט גַעֲפִינְגָעַן ... — הָאָט זשוסטין מִיט אַהיְזָעִיקָן
קָאָל אַיְבָעַרְגַעְגָבָן.

— וְוָאָס הַיִסְט ? פַאָרְוּאָס עַפְעַס נִיטָא ? — הָאָט דֶר פַעַ-
טָעָר אַהֲרִיקָע גַעֲטוֹן.

— נִיטָא, מִהָאָט אוּמְעָטוֹם אַיְבָעַרְגַעְזָוָבָט ... אַין זִין
קָעְמָעָרָל אַיז דֶר פַעַנְצָטָעָר אַוִיסְגַעַבְרָאָכָן ... עַר אַיז
אוּוֹעָק ...

טעלע, וואס מיטן בילד פונעם קייסער — פאזוועל דעם
ערשטיין.

שווינגדיק האט ער זיך אראפגעלאזן אין זיין טיפן פאַ
טער-שטול און אויך שווינגדיק האט ער גענומען באַ זושאָ
טיגען זיין טאֶבָּאָקִישְׁקָעְטָעַלָּע. באַ זינע פֿיס האָבָּן זיך טַיְיָ
קעַפּ אַנְיָדָעְרָגָעְלִיְיָגּוֹט זַיְנָעַ בַּיְדָעַ הַיְנָט אָוָן אַוְיסָגָעַ
צַוְּגָעַ זַיְעָרָעַ לְאַנְגָּעַ מְאַרְדָּעַט. דַּעַר פַּעֲטָעַר אֵין גַּעוּזָעַ
אַנְגָּעָטוֹן אֵין אַ בְּלוּעַן זַיְדָעָנוּם "אַרְכָּאַלּוֹק"^{*}) מִיטָּ
אוֹיסָגָעָנוֹיִיטָעַ פַּעֲטָלְקָעַס אָוָן מִיטָּ בִּירְיוֹזָעַ בַּאַצְּיָדְטָעַ
סְפָּרִיאָזְשָׁקָעַס, אָוָן דַּי הַעֲנָט האָט ער גַּעהְגָּלָטָן זַיְן דִּינָעַם
בָּאָר שְׁטָאָרְקָן שְׁטָעָקָל פָּוּן עַמְּעַטָּן קָאַוּקָאַזָּעָר קָאַרְשָׁן-
הָאָלָּז.

ער האָט זיך אֵין דעם שְׁטָעָקָל אִיצְט בָּאַזְוְנְדָעָרטָס גַּעַנְיִי-
טִיקָּט, וּוְמַיל אֵין דעם גְּרוּזָן צָעַטְוּמָלְעָנִישׁ, וּוָאָס אֵין פָּאָרִי-
גַּעַקְוּמָעַן אָפָּן יַאֲגָּדִי-פָּעָלָד, האָט דַּי גּוֹט אַוְיסָגָעְדָּרָעָסִירְטָעַ
שְׁטָשָׁעָגָּאַלִּיכָּעַ אָזִיךְ נִיטָּ גַּעַקְעָגָט אָוְפְּהָגָלָטָן אִיר שְׁרָעָקָ—
זַיְ האָט זיך אַ טְרָאָגָ גַּעַטָּן אֵין אַ זַּיְטָ אָוָן שְׁטָאָרָק צָוָגָעַ-
דְּרִיקָט אִיר רִימְטָעַר צַוּ אַ פּוִים.

דַּעַר פַּעֲטָעַר האָט אֵין דעם פָּוּס גַּעַפְּילָט אַ שְׁטָאָרְקָן
וּוְיִשְׁיק אָוָן האָט אַפְּיָלָעַ עַטוּוֹאָס צָוָגָעָהוֹנְקָעַן.

אַט דַּעַר נִיְעָר אָוְמְשָׁטָאָנד האָט, פָּאַרְשְׁטִיטִיט זַיךְ, קִיְיָן
רוּיְקִיְיט נִיטָּ צָוָגָעָבָן צָוָם פַּעֲטָעָרטָס אַוְפְּגָעָרָעָטָעָר אָוָן
צָאַרְנְדִּיקָעַר שְׁטִימָוָגָ.

וּוְיִ דַּעַר פַּעֲטָעַר האָט זיך בָּאוּזָן, אֵין דַּעַר אַוְילָעַם
נִיטָּ-וּוְיִלְגְּדִיק שְׁטִיל גַּעוּזָרָן.

^{*}) אָן אַיְגָעָרְשָׁט קְלִיִּי, אֹוָז קוֹרְצָעַר קְאַפְּטָאָן.

די איטלען באווזטעה פֿרײַנְטַשָּׁאָפֶט, ווֹאָס האָט גַּע-
הערשט צוישן בראפאשקען מיט סגאנארעלן, האָט גַּע-
גַּעֲבֵן
א גַּרְוָונְט אָזּוִי צוֹ מִינְעָן.

אָזּוִי האָבָן גַּע-טְרָאָכֶט נִיט נָאָר די אַנְטַיְילְגַּעַמֶּר אַיִּן
יאָגָד, נָאָר אוּינְךָ די צוּבְּרִיפְּגַּעַפְּאָרְעָנוּ גַּע-סְטָהָאָבָן פְּוֹנְקָט
אָזּוִי גַּע-שְׁמוּעָסְט.

XVI

איַגְּאָוָונְט האָבָן זִיךְ אַלְעָ אָפְּגַּעַקְלִיבָן אַיִּן דָּעָר גַּרְוִי-
סָעָר זָאָל. מִיהָאָט גַּע-רְעַדְתָּ צוּוִישָׁן זִיךְ אַינְדָּעָרְשָׁטְיל. סִיהָאָט
זִיךְ גַּע-פִּילְט אָרוּם אַשְׂוּעָרָעָ גַּע-דְּרִיקְטָע שְׁטִימָוָנָג. מִיר,
קִינְדָּעָר, האָבָן זִיךְ אַוִינְךָ אַינְדָּעָרְשָׁטְיל גַּע-סְוִידְעָט אָוָן האָבָן
אָפְּגַּעַגְעָבָן אַלְעָרְלִי סְוֹאָרָעָס ווּעָגָן בראפאשְׁקָעָס אָוְמָגְלִיק-
לְעָבָן גַּוִּירָל. פָּוּן שְׁרָעָק האָבָן מִיר זִיךְ אַפְּלִיעָ שְׁפִּילָן נִיט
גַּע-קָעָנְט אָוָן האָבָן זִיךְ נָאָר גַּע-טוּלִיעָט אַיְוָס צּוֹם אַנְדָּעָרָן
אַיִּין די פִּינְצְטָעָרָע ווּיְנְקָלָעָן פָּוּן זָאָל, אוִיסְנוֹצְנְדִיק
זִיךְ מִיט דָּעָרְמִיט, ווֹאָס קִינְגָּעָר גִּיט אָפְּ אַוְנְדוֹז נִיט
אַכְּטוֹנָג.

דָּעָר פָּעַטָּעָר האָט זִיךְ נָאָר אַלְעָ נִיט גַּע-וּזְוִין. מַעַן האָט
גַּע-שְׁמוּעָסְט, אָזּוּ ווּעָגָן בראפאשְׁקָעָן אַיִּזְנָא נִיטָא קִינְזָן שָׁוָם
פָּאָרָאָרְדָּעָנוֹנָג.

עַטְלָעָכָע מִינְוָת פָּאָרָן אַוְנוֹנְטִיבְּרוּיט האָבָן זִיךְ די טִירָן,
סָאָפְּקָאָלְסָאָף, בְּרִיְיט פָּאָנָאָנְדָּעָרְגַּעַעַטָּנָט אָוָן סִיאָז אַרְיָין
דָּעָר פָּעַטָּעָר. סִיהָאָבָן אִים בָּאָגְלִיט זִינְגָּעָ צְוּוִי גַּע-לִיבְטָע
בָּאָרוּז הִינְט אָוָן דָּעָר קָאָמְעָרְדִּינָעָר זְשָׁוּסְטִין, ווֹאָס האָט
בָּאָכְגָּעָטְרָאָגָן נָאָכָן פָּעַטָּעָר אָפְּ אַזְלְבָעָרְגָּנָעָם טָעָצָל זִיְּנָן
וּוִיסְזִיְּדָן נָאָזְטִיכָל אָוָן זִיְּנָן קִילְעָכִיךְ טָאָבָאָקְ-שָׁקָעָ

דער פֿעטער האט זיך נאך דעמאָזַיקָן אָומְגָעַלְוָנְגָעַנְעָם
יאָגד אָומְגָעַקְעָרֶט אֲהַיִם אֹזָא צַעְקָאָעַסְטָעֶר אָוּן אַ צַּאָרְנְדִּיָּ
קָעֶר, אֹז מֵיר הָאָבָּן נאך אִים קִיְּגַמְּלָאָל אֹזָא נִיט גַּעַזְעָעָן.
איַידָּעֶר עָר אִין נאך אַרְאָפְגָעָקְרָאָכָן לְעָבָן גַּאנְעָק פּוֹגָעָם
פְּעָרֶד, האט עָר אַפְּגָעָבָּן אַ בְּאָפָּעַל, אֹז מַאְרָגָן קָאַיָּאָר
זָאַל מַעַן זִיךְרָאָן זָוָן זָוָן דַּעַם בָּעָר אָוּן מַעַן זָאַל
אִים בְּאַלְעָגָעָרָן אֹזָוִי, עָר זָאַל נִיט הָאָבָּן וּוּהָיָן צָוָאָנְטָ
לוּיפָן.

אלָעַ הָאָבָּן גַּעַוָּאָרֶט אַפְּ דַעַם צַוְּיִיטָן בְּאַפְּעָל—זַעַגָּן
דַעַם פְּאַרְוּוֹינְדָעָטָן כְּרָאָפְאַשְׁקָעָן, אָבָּעֶר דָעֶר פֿעַטָּעֶר האט
מַעַר גָּאָרְנִיט גַּעַזְאָגֶט. עָר אִין טִיְּקָעָפָּא אֹזָעָק אִין זַיְנָעָ
„כָּאָדָּרִים“.

סְפָּאָר קִיְּנָעָם קִיְּזָן סְאָפָּעָק נִיט גַּעַוּעָן, אֹז מִיט פְּעָרָאָ
פָּאָנְטָן וּוּעַט אִיצְטָ גַּעַשְׂעָן שְׂוִידָעָרְלָעָכֶט. עָר אִין אַלְנְפָאָלָס
גַּעַוּעָן שְׁוֹלְדִּיק אִין דַעַם, וּוָסָס עָר האט דּוֹרְכָעָלָאָזָט דַיִּ
גַּעַלְעַגְנָהִיט אָוּן נִיט אַרְיִינְגָעָרוֹקֶט דַעַם יִאָגְדִּיְמָעָסָעָר טְגָאָ
נַאָרָעָלָן אִין בְּרוֹסֶט אַרְיִין, בְּעַשָּׂאָט יַעֲנָעֶר אִין גַּעַוּעָן לְעָבָן
אִים אֹזָוִי נָאָעָנָט אָוּן אִים אַרְוִיסְגָּעָלָאָזָט אַ לְעַבְעָדִיקָן פּוֹן
זַיְנָעָ אַרְעָמָס.

אָבָּעֶר אוַיְסָעָר דַעַם זַיְנָעָן נאך גַּעַוּעָן שְׁטָאָרָקָע אָוּן
אָפְּיִילָעָ גַּאנְץ בְּאָגְרִינְדָעָטָע בְּשָׁאָדִים, אֹז כְּרָאָפְאַשְׁקָא האט דָא
זִיךְרָאָלִיגְט, אָוּן אָז אִין דָעֶר סָאָמָעָ לְעַצְטָעָר מִינְגָּוָת האט
עָר בְּעַקְיוֹן נִיט גַּעַוּאָלָט אַוְפְּהִיְיָבָן זַיְנָהָגָט אַפְּ זַיְמָן
בְּאַגְוּאָקָסְעָנָעָם גּוֹטָן פְּרִיְינְט אָוּן האט אִים אַפְּגָעָלָאָזָט אַפְּ
דָעֶר פְּרִיִּי.

פלעגאנט, אַרְיבָּעָרָגָעָשְׁפָּרוֹנְגָּעָן פְּלָעָגָאָנְטָן, אָוָן מִיטָּן
צְוַיִּיטָן עַק אַ גְּרָאָפֶן אַרְיֵין גַּעֲטָוָן זִיךְ אַיְן אַ וּוּמִיטָּן גְּרִיבֶּלֶן;
סְגָאָנְגָּרָעָל הָאָט אַוִּיךְ גַּעֲזָעָן נִיטָּפָאָרְלִירָן קִיְּינְ צִיטָּט. גַּאֲךְ
דָּעַם וּוּי סְהָאָט אִים אַ דְּרִיכִי—פִּיר מָאֵל אַיְבָּעָרָגָעָקוּלִיעָט,
הָאָט עַס אִים פָּאָרְקִיְּקָלֶט גְּלִיכְן הַגְּטָעָרָן שְׂנִיְּיִיקָּן בְּעָרְגָּל,
וּוּ כְּרָאָפָּאַשָּׁקָּעָ אַיְזָ גַּעֲזָעָטָן ...

סְגָאָנְגָּרָעָל הָאָט אִים טִיְּקָעָפֶן דָּעָרְקָעָנְטָן אָוָן הָאָט אַן
אַטְעַם גַּעֲטָוָן אָפֶן אִים מִיטָּן זִיְּן הַיִּסְן צְעַפְּגָנְטָן מְוִיל אָוָן
גַּעֲוָאָלֶט אִים אַ לְּעַק טָוָן מִיטָּן דָּעַר צְוָנָגָ, אַפְּגָעָר פְּלָזְצָלִים
הָאָט פָּוָן דָּעַר צְוַיִּיטָר זִיטָ, פָּוָן פְּלָעָגָאָנְטָס זִיטָ, דָּעַרְ
לְּאָגָּט אַשָּׁאָס אָוָן ... סְגָאָנְגָּרָעָל אַיְזָ אַנְטָלָאָפָּן גַּעֲוָאָרָן
אַיְזָ וּוּאָלֶד אַרְיֵין, אָוָן כְּרָאָפָּאַשָּׁקָּא ... אַיְזָ גַּעֲפָאָלָן אַ פָּאָרָ
כָּאַלְעַשְׁטָעָר.

מֵעַד הָאָט אִים טִיְּקָעָפֶן אַוְּפָגָהְוִיבָּן אָוָן בָּאַטְרָאָכֶט: עָרָ
אַיְזָ גַּעֲוָעָן פָּאָרְוּוֹנְדָּעָט מִיטָּן דָּעַר קוֹיָל אַיְזָ הַאָגָּט אָפֶן
זְוַרְךְ אָוָן דָּוְרָה, אַפְּגָעָר אַיְזָ דָּעַר וּוּנְדָאַיְזָ זְיַבְּגָעָר הָאָט זִיךְ
גַּעֲפִינְגָּן אַוִּיךְ דָּעַם בְּעָרָס עַטְלָעָכָעָה האָרָה.

פְּלָעָגָאָנְטָהָאָט נִיטָּפָאָנְגָּעוּוֹוִירָן זִיְּן נָאָמָעָן פָּוָן אַ גּוֹטָן
שִׁיטָּעָר, וּוּאָרָעָם עָרָהָאָט גַּעֲשָׁאָסָן אַיְזָ גְּרוּוּס אַיְלָעָנִישָׁ
פָּוָן זְיַיְרָאַפְּשָׁוּרָן בִּיקָּס אָוָן אַן קָאָזְלָעָס, פָּוָן וּוּלְכָעָ
מִיזָּאָל זִיךְ קָעְבָּעָן צִילָּן. דָּעָרְבִּי אַיְזָ אַיְזָ דָּרוּיסָן שְׂוִין גַּעַזְ
וּוּן גַּאֲגָּנָץ טָוָנְקָל, אָוָן דָּעַר בְּעָרָס אַיְזָ מִיטָּן כְּרָאָפָּאַשָּׁקָּעָן
גַּעֲוָעָן צָוָּג צְוַיִּיפָּגְעָטוּלִיעָט ...

בָּאַזְוּלָעָכָעָבָאַדְיָגָגָנוֹגָעָן אַיְזָ אַוִּיךְ אַטְ דָּעַר שָׁאָס גַּעַזְ
וּוּן אַ קָּוְנְצִיְּקָעָר אָוָן הָאָט פָּאָרְדִּינְט אַוְּפָמְעָרְקָוְאַמְקִימָט.
אַפְּגָעָר וּוּי דִּי מִיסָּעָ זָאָל נִיטָּפָאָנְגָּעָן, אַיְזָ שְׂוִין סְגָאָנְגָּרָעָל
גַּעֲוָעָן נִיטָּפָאָנְגָּעָן הַיְגָעָר.

טיטשקעט הינט, און אלַיְין זאל ער ניט לייזן קיין מינדסטן
שאָדָן. דער בער האָט געדרייט די קלָאָץ און זיך
אלַיְין אויך געדרייט נאָך אַיר, אַבער ער האָט זיך אלָץ
מער גערוקט אַין דער ריבטונג, וואָס צום ווֹאלְדִּצּוֹ, און
דער טוּיט האָט שווֵין אָפּ אַים געוֹזָארט נאָר דָא לעבען
וֹואָלְד, פֿוֹן די באָהעלטענישׂן, אַין ווּעלכּע סִיזְינְעָן גּוֹזָעָסּן
פֿערָאָפָּאנְט אַון פֿלְעָגָאנְט, וואָס פֿלְעָגָ שִׁיטְסָן שְׁטָעְבָּדִיק
און קִינְמָאָל נִיט פֿעָלָן.

אָ גּוֹט גּעַצְילְטָע קְוִיל האָט גּעַקְעֶנְט אלָץ עַנְדִּיקְעַן גִּיך
און גּוֹט.

אַבער דָאָס מָאָזָל האָט זיך, ווּיְזָוֵט אָוִיס, ווּונְדָעְרְבָּאָר
גּעַמִּיט פָּאָר סְגָאנְאָרְעָלָן, אַון אַיְבָּר דָאָס מָאָזָל האָט זיך שווֵין
איַנְמָאָל יָאָרְלִינְגְּעַמְיִישְׂט אַין דָעַם בְּעָרָס גּוֹיְרָל, האָט עַס
זיך שווֵין, ווּיְזָוֵט אָוִיס, אַיְנְגְּעַשְׁפָּאָרְט אַים מָאָצָל זִיְּן אָפְּילָע
פֿוֹן די עַרְגְּסָטָע נּוֹיטָן.

איַן דְּעַרְזְּעַלְבָּעָר מִינּוֹת, ווּעַן סְגָאנְאָרְעָל האָט זיך
אוּיסְגְּעַלְיִיכְט מִיט די באָהעלטענישׂן, פֿוֹן אָונְטָעָר ווּעלכּע
סְהָאָבָּן אַרְוִיסְגְּעַשְׁטָעָקָט אַיְבָּעָר די קָאָזְלָעָס די אַנְגָּעָ-
שְׁטָעַלְמָע בְּיִקְסָן אָפּ אַים, האָט איַן דְּעַרְזְּעַלְבָּעָר רַעֲגָע גַּעַ-
פְּלָאָצָט די שְׁטָרִיךְ פֿוֹן קלָאָץ ... אַון אָזְוִי ווּיָאָפְּילָע פֿוֹן
בּוּיגָן האָט די קלָאָץ אַ פְּלִי גַּעֲטָוָן אַין אַיְין זִיְּט, אַון דָעַר
בָּעָר, פֿאָרְלִירְנְדִּיק זִיְּן גּוֹלְמִיכְגּוֹוִיכְט, אַיְזָ פֿאָרְפְּלוֹוִיגָן גַּעַ-
וּוּאָרָן איַן דָעַר צְוּוִיְיטָעָר זִיְּט.

פָּאָר די, וואָס זִיְּנָעָן אַיְבָּעְגָּעְבָּלִיבָּן אָפּן פֿעָלָד, האָט זיך
פֿלוֹצְלִינְגּ פֿאָרְגְּעַשְׁטָעָלָט אַ נְיִי מַוִּירְעָדִיק בְּילְדָ: די
קלָאָץ האָט אַוְמְגַעְוּוֹאָרְפָּן די קָאָזְלִיקָעָס אַון דָאָס בְּיִסְלָן אַנְ-
גּשְׁטָעַלְמָע צְוּיִינְגּ, הִינְטָעָר ווּעלכּע סְהָאָט זיך באָהָלָטָן

זען אין די באהעלטעניש-יגרייפער לעבן סאמע וואלד.
דעך גאנצער איבעריקער אוילעם, דאס הייסט — אלע געסט
און דעם פערטרם פאמיליע, וואס זינגען זיך צונזיפגעפֿאָרֶן
אָף דער-אָ פָּאוּרְוִילְוָגָן ווי צושווייר, האָבן שוין אין דער
גאנצער געשעניש ניט געפונגען קײַן מינדסטן סימען פון
פָּאוּרְוִילְוָגָן. אלע האָבן אין גראָיס צעטומלעניש געיאָגֶט
ז'יעָרָע שמייסטרס, ז'י זאלְן טרייבָּן וואס גיכער די פערד
פון דעם געפֿאָרְ-פְּלָאָץ, אָון אין אָ גָּרוֹיסָעָר אָמָּרְדָּעָנוּנָג,
איְבָּרְאִיגְּנְדִּיק אַיְנָעָר דעם אַנדָּעָרָן, האָט מעַן זיך קאמ
לעבעדיקע אַוּקָגָעִיאָגֶט אהַיִּים.

אין דער גָּרוֹיסָעָר אַיְלָעָנִיש אָון שְׂטִיקָעָנִיש אָפָּן ווועג
זינגען פָּאוּרְגָּעָקָומָעָן עַטְלָעֶכָּע צוֹזָמָעָנְשָׁטוּיסָן; אַיְנִיקָּע
שְׁלִיטָנָס האָבן זיך אַיְבָּרְגָּעָקָעָרט, מֵיהָאָט נִיט ווִינְצִיך גַּעַז
לאָכָּט אָון נִיט מִיט ווִינְצִיך שְׁרָעָק האָט מעַן זיך אַנְגָּעָנוּנִי
מעַן. די וואס זינגען אַרְוִיסָגָעָפָּאָלָן פון די שְׁלִיטָנָס, האָט
זיך ז'י אַוִּיסָגָעָדָאָכָט, אָז די קלָאָץ האָט זיך אַפְּגָעָרִיסָן
פון שְׁטְרִיךְל אָון פִּינְפְּט שְׁוֵין פְּלִיעְנְדִּיק אַיְבָּרְ ז'יעָרָע קָעֶפֶן.
און אָט יָאָגָט זיך שְׁוֵין נָאָך ז'י דער צְעוֹדָעָטָעָר בָּעָר.
און די גַּעַסְט, אָז ז'י האָבן דָּעָרְגָּרְיִיכְט די הַיִּים, האָבן ז'י
זיך גַּעַנוּמָעָן בָּאוּרְגִּיקָן אָון זִינְגָן גַּעַקוּמָעָן צו זיך, אַבָּעָר
די, וואס זינגען אַיְבָּרְגָּעָבָּלִיבָּן אָפָּן יָאָגָד - פְּלָאָץ,
הָאָבן גַּעַזְעָעָן אַזְיָנָס, וואס אִיז גַּעַזְעָעָן נָאָך פִּילְ שְׁרָעָק
לעבער.

XIV

לאָזָן די הַיִּט אָפָּסְגָּאָרְעָלָן האָט שְׁוֵין, פָּאָרְשְׁטִיט זיך,
נִיט גַּעַלְיוֹגָט. סְאִין גַּעַזְעָעָן קָלָאָר, אָז בָּאָ זִינְגָן בָּאוּרְאָפָּנְטִי
קִיטְמִיט דער קלָאָץ האָט עָר גַּעַקְעָנָט בִּיקְוּמָעָן אַנְצָאָלִיקָע

קען זיין, איז די באיע איז געווין גענויג פארשטיינדייך זיך זיך אונטוייסן, וואס פאר א גוט געווער סגעפינט זיך אין איר רעשה, און עפשער האט גאר די שטדייך איר שטארק געניטן די לאפעו, — זוי די מיטסע זאל ניט זיין, אבער דער בער האט שטארק א רעה געטן און ארײַנגעבאפט בעטער די שטריק אין דער לאפע אידין גופע און אוז צי געטן די קלאָז. איז ער האט זיך אויס-געצויינן אין איז גלייכער הארייזאנטאלער ליביע מיט דער לאפע, און סיהאט איז מוירעדיקן פײַך געטן, איזו ווי סקען נאָר הודען א שווער - געלאָזענע. אימעדיק - גרויסע דריידל. אלּץ, וואס וואָלט זיך געווין פאָקן אונטער דער קלאָז אַרונטער. וואָלט עס געווין צעשתן ווערטן אָף שטיק שטיקעלעך. און אויב די שטריק וואָלט ערצען געהאט א שויאָך אָרט און וואָלט זיך פלוֹצִים אַיבְּערגָּרִיסֶן, דאן וואָלט די אַפְּגָּזִיסֶן צוֹוִיגֶטָּע קלאָז געפלוייגן זיַּעַד און זיַּעַד ווּמִת און וואָלט אין איר וועג פָּגְּרָטִילִיקְּט אלּץ וואָס ער וואָלט נאָר באָגָעָנָט לעבעדים.

מיר אלּע: — די מענטשן, אלּע פערד מיט די הינט אָף דער גאנצער סיַיִי זיניע האבן זיך געפונען אין א גרויס געפֿאָר, און יעדע זיך האט, פָּאַרְשְׁטִיט זיך, גאָט געבעטן, איז די שטריק, אָף וועלכער סָגָאנָרָעָל האט געדרייט די קלאָז, זאל זיך האָלְטָן שטארק און זיך ניט אַפְּרִיסֶן, קעדיי מַע וְאַל קענען אַנְטְּלוּפָּן מיטן לעבן. אבער צו וואָס פָּאָר אָסָּף האט עס פָּאָרְטָּן גַּעֲקָעָנָט ברענְגָּעָן? נאָר אָפָּן סָאָפָּה האט אַיְגָּנְטָלָעָך זיך קַיְנָעָר נִיט גַּעֲלִיבָּן וְאַרְטָן, כוֹץ עַטְּ לְעַכְּעַגְּוּזִיס אָן צוּי גוֹטָע שִׁיסְעָרָס, וואָס זִינְגָּעָן גַּעַד

סגאנאָרעל איז אָזַי גְּעוּעַן פָּאָרְנוּמָעַן מִיט דָּעַר שְׁטְּרִיךְ,
 אָז עָר הָאָט זִיךְ גָּדְּנִיט גָּרְוִיכְסֶס אָפְּ אָזְעַלְכֶס. אַין דָּעַר
 עֲרַשְׁטָעַר רַעֲגַע הָאָט זִיךְ גַּעֲקֹעַט אָוִיסְדָּאַכְּטָן, אָז עָר אַין
 גָּאָרְנוּמִיט אָזַי אֵין קָאָעַס גְּעוּוֹאָרָן, וּוּי עָר הָאָט זִיךְ פָּאָרְכִּי
 דָּעַשְׂתָּאָפְּ אָזָא כּוֹצְפָּעַ; אָבְּעָר אֵין אַהֲלְבָּעַר סָעְקָוְנְדָּע
 אָרוּם. בְּעַשְׁאָס דִּי פִּיאָוְקָעַ הָאָט גְּעוּוֹאָלָט אִיבְּעַרְכָּאָפְּן דִּי
 צַיְּן, קָעְדִּי זִיךְ נָאָךְ טִיפְּעָר אַיְנְזָוִיגָּן, הָאָט עָר זִיךְ רִיס
 גַּעֲטָוָן פּוֹן זִיךְ מִיט דָּעַר לְאַפְּעַ אָוֹן מִיט אַצְּרִיסְעָנָעָם
 בּוֹיךְ פָּאָרְשְׁלִיעְיְדָעָרָת זִיךְ פּוֹן זִיךְ זַיְעַר וּוַיְמַט. דִּי צְוַיְיַעַט
 פִּיאָוְקָעַ אַין אֵין דָּעַר רַעֲגַע צַעֲטָרָאָטָן גְּעוּוֹאָרָן בָּא אִים
 אָוְגְּטָעַר דָּעַם הִינְטָעַרְשָׁטָן פּוֹס... אָבְּעָר נָאָךְ שְׁרָעְקָלָעַ
 כָּעָר אָוֹן אָוְמְדָעְרוֹוָאָרְטָעַר פּוֹן אַלְץ אַין גְּעוּוֹעַן דָּאָם,
 וּוֹאָם עַט הָאָט זִיךְ גַּעֲטָרָאָפְּן מִיט דָּעַר קָלָאָז: בְּעַשְׁגָּס סְגָּאָנָּאָ
 רָעַל הָאָט גַּעֲהָאָט גַּעֲמָאָכָּט דִּי אַנְגָּעָשְׁטָרָעָנָגָטָע בְּאוּוֹגָנוֹג
 מִיט דָּעַר לְאַפְּעַ אָפְּ אָפְּוֹאָרְפָּן פּוֹן זִיךְ דִּי פִּיאָוְקָעַ, הָאָט עָר
 מִיט דָּעְרוֹעְלְבָּעַר. בְּאוּוֹגָנוֹג אַרְוִיס, אַזְּנָז דִּי פָּעָסְטָ
 צְוַגְּעַבְּוָנוֹדָעַן קָלָאָז פּוֹן גְּרוֹב אָרוֹיס, אַזְּנָז דִּי קָלָאָז
 הָאָט אַפְּלִי גַּעֲטָוָן מִיט אַפְּיַח אֵין דָּעַר לוֹפְּטָן. צּוֹלִיב דָּעַר
 אַנְגָּעָצְוָגְּנִיקְּיַת פּוֹן דָּעַר שְׁטְּרִיךְ הָאָט זִיךְ דִּי קָלָאָז גַּעַ
 נּוֹמָעַן דְּרִיְיָעַן אָרוֹם סְגָּאָנָּאָרָעָלָן, אָזַי וּוּי אָרוֹם אָן אָקָם,
 אָוֹן גְּרָאָבְּנְדִּיק מִיט אֵין עַק דָּעַם שְׁנִי. הָאָט זִיךְ מִיטָּן
 עֲרַשְׁטָן דְּרִיְיָ צַעְמָאַזְקָט אָוֹן אַנְדָּעְרְגָּעְלִיְיָגָט אָפְּן אָרָט
 נִיט צְוַיְיָ אָוֹן נִיט דְּרִיְיָ, נָאָר אַגְּנָצָע טִיטְשָׁקָע הִינְטָן, וּוֹאָס
 הָאָבָּן אִים נָאָכְגָּעִיאָגָט. אַיְנִיקָע פּוֹן זִיךְ הָאָבָּן גָּאָל אַ
 קוֹוִיטָשָׁע גַּעֲטָוָן אָוֹן הָאָבָּן זִיךְ נָאָךְ גַּעֲשָׁרָט אֵין שְׁנִי מִיט
 דִּי פִּיסְלָעַן, אָוֹן דִּי אִבְּעַרְקָעַ, אַזְּנָז זִיךְ הָאָבָּן זִיךְ נָאָר
 אִבְּעַרְגָּעָקָעָרָט, אָזַי הָאָבָּן זִיךְ זִיךְ גְּלִילִיךְ אַיְסְגָּעָצְוָיָגָן.

האבן זיך צעשטעלט אָפַךְ די הינטערשטע פִּס אָון היי-
 זעריך גענומען וויאיען, כראפען און וויארגן זיך אין זיירע
 לעדענע האלדז-באנדן. אין דערזעלבער צימט האט שיין
 כראפאשקא אָפַנְ מיסטי-שליטן זיך געטראגן צוריך צו זיין
 באהעלטעניש לעבן וואלד. סganearul איז וויאדר גע-
 בליבן אליען און האט אומגעולדיך געוווארפֿן מיט דער
 לאפֿע, קעד זי אָרויספלאנטען פָּונְ דער שטريك, וואס
 כראפאשקא האט צופעליך אַ שמיין געטן אָפַ אַים, אָוועקֵ
 לייפנדיך צום וואלד; די-שטרייכ איז נאָך אלען געוווען צו-
 געפֿעסטיקט צו דער קלָאָץ. די-כאייע האט, וויאזט אַוִיט, גע-
 וואלט וואס גיבער פָּאנָאנְדָּעָרְפָּלְאָנטָעָרְן די שטريك אָדער
 אָפְּרִיסְן זי און זיך לאָן דעריאָגָן דעם כָּאוּעָר אַירְן, אָבָּעָר
 דער בער, כָּאָטָש עָר אַיז געוווען זיינְר אַ קלָוְגָּעָר, אַיז
 דאָך זיין פְּלִינְקִיט געוווען אַ בערִישׁע, האט עָר אָנְשָׁטָאָט
 אָפְּרִידְיָעָן די שטريك, זי אלען ענְגָּעָר און ענְגָּעָר
 פָּאָרְדְּרִיְּט און פָּאָרְשְׁטִיעִיפְּט דעם שלִיפְ אַרְוֹם דער לאָפֿע.
 וווען סganearul האט דערזעען, או די זאָך גִּיטְ בִּיט, ווֹי
 עָר ווֹיל, האט עָר אַ שלֶּעֶט געטן די שטريك מִיטְן מִין זי
 אִיגָּגָנְצָן אָפְּרִיסְן; די שטريك אַיז אָפְּעֵי געוווען גענוג
 שטארק און האט זיך נִיט צעריסְן, נאָר די קלָאָץ האט
 זיך אַהיַב געטן און זיך אַנְיִידְעָרְגָּשְׁטָאָלְט סטָאָרטָש אַין
 גְּרוֹבָּ. דער בער האט זיך אַפְּ דעם אָמְגָעְקוּקָט; אָבָּעָר אַין
 דערזעלבער רעגע האָבן אַים אַנְגָּעְיָאָגָט און זיך אַפְּ אַים
 אָרוֹפְּגָעְוָוָאָרְפָּן צוּוֹי אָפְּגָעָלְאַזְעָנָעָ פִּיאָוּקָעָם, און אַיְגָעָ פָּונְ
 זיִי האט זיך שיין אַפְּ אַים אַלְאָן געטן מִיטְן גָּאנְצָן בְּרָעָן
 און האט זיך אַים אַיְגָעְזָוִיגָּן מִיטְן די שָׁאָרְפָּעָ צִיִּין.
 גְּלִיכְ אַין דָּוּקָן אַרְיָן.

אוֹן אָן אוַיסגּוּמָטְעֶרֶטֶר, נִיט אָזְוֵי פֿוֹן לִימְבָּשְׁמְטְרֶצֶן, זֶה
 פֿוֹן גְּרוֹיזֶסֶר גַּעֲרוֹן-אַנְשְׁטְּרָעָגָנוֹגָג, הָאָט עַד גַּעֲקוֹקָט פֿוֹן
 אַונְטְּפָרֶן שְׁטָעָרֶן אַרְוְנְטֶר מִיט אָוִיגָן אַנְגְּגָגָסְעָגָג מִיט
 בְּלוֹט אָוָן רַעֲצִיבָע. עַד אֵין גַּעֲוָעָן צַעְפָּאַטְלָט אָוָן עַרְטָעָרֶ
 וּוּינְז אַפְּגָעָסְמַגְּלָעָט, מִיט בִּיסְלָעָן שְׁטְרוֹי אָפָן פָּעָל, אָוָן
 אַונְטְּפָרֶן אַרְעָם הָאָט גַּעֲשְׁטָעָקָט זַיְינְ קָאַפְּעָלְיוֹשׁ, וּוָאָס כְּרָאָ
 פָּאַשְׁקָעָה הָאָט אִים אַמְּאָל אַיְנְגָעְטִילָט אָוָן מִיט וּוּעָלָכָן עַד
 הָאָט אִים גַּעֲצָוּנְגַּעַנְדָּרְהִיט אַרְיְנְגַּעַשְׁטוֹיסָן אַיְן גַּרְוָב אַרְיָין.
 דָּעָר בְּעֵד הָאָט אַיְנְגָהָהִיט אָט דִּי כָּאוּעָרָשָׁע מַאְתָּגָנָע,
 אָוָן... אָט אִיצְט, וּוּעָן זַיְינְ הַאָרֶץ הָאָט זִיךְ אָף אַ וּוּיְלָעַ בָּאָ
 רְזִיקָט אַיְן דִּי אַרְעָםָס פֿוֹן זַיְינְ גּוֹטָן פְּרִיאַנְט, אָוָן וּוּי עַד
 הָאָט זִיךְ נָאָר גַּעֲשְׁטָעָלָט אָף דָּעָר עַרְד, הָאָט עַד טִיְקָעָ
 אַרְוִיסְגַּעַנוּמָעָן פֿוֹן אַונְטְּפָרֶן דָּעָר פָּאַכוּעָ דָּעָם שְׁרָעְקָלָעָ
 צַעְקָנִיְּטָשָׁן קָאַפְּעָלְיוֹשׁ אָוָן הָאָט אַרְוִפְּגָעְלִיְּגָט זִיךְ אָפָן

קָאָפָ...
 פֿוֹן דָּעָמְדָא אַופְּטוּ הַאָבָן זִיךְ פִּיל זַיְעָרָע פָּאַנְגָּדְעָרְגָּעָ
 לְאַבָּט אָוָן אַסְאָכָן אֵין גַּעֲוָעָן וּוּיְטִיקְדִּיק צָו קוּקָן אָפָ
 דָּעָם. אַנְדָּעָרָע הַאָבָן אַפְּיָלָע גַּעֲכָאָפָט אָוָן אַפְּגָעָקָעָרָט זַיְעָר
 בְּלִיק פֿוֹן דָּעָם בְּעֵר, אָפָ וּוּמָעָן סְהָאָט אַומְפָאַרְמִידְלָעָ
 גַּעֲוָאָרָט דָּעָר בְּיַזְעָר סָגָן.

XII

אַיְן דָּעְרוֹזָעַלְבָּעָר צִיְּטָ, וּוָאָס דָּאָס אַלְצָ הָאָט זִיךְ גַּעֲטָוָן,
 הַאָבָן דִּי הַיְנָט זִיךְ גַּעֲרִיָּסָן אָוָן זִיךְ גַּעֲוָאָרָפָן, פָּאַרְלִירְנְדִּיק
 דִּי לְעַצְטָע גַּעֲהָרְכּוֹזָאַמְּקִיָּט. אַפְּיָלָע דָּעָר קָאַנְטְּשִׁיק הָאָט
 שַׂוִּינְזָנִיט גַּעֲהָאָט אָפָ זַיְינְ פְּרִיאַרְדִּיקָע וּוּרְקָוָגָג. אָז דִּי
 יְוָנָגָע אָוָן אַלְטָע פִּיאַוּקָעָט הַאָבָן דָּעְרוֹזָעָן סְגָנָגָרָעָלָן,

אייר-אזי אכזאריעסדייק. אבער אט איז דאס פרומען אויז
אנשטיילט געווארן.

— ער נעמטע ארום און לעקט כראפאשקען, — האט
אויסגעשריגן איינער פון די ליטט, וואס זייןען געתטאגען
ארום דער גרוב.

פון דעם אוילעט, וואס איז געועטן אף די שליטנס,
האבן אייניקע אַפְגָעִזְפֿצֶט און אייניקע האבן זיך גע-
קנִיטשֶט. אַפְנָנִים האט עס. אַז אַסְאַכְנָה האט, וווײַזְט אַוִיס,
אנגעההויבן באנק טוין דער בער. און דער יאָגד
האט שוין זיַי קײַן גְּרוֹיסֶן פָּאַרְגָּעָנִיגֶן נִיט צָוְגָּעָזָגֶת.
אַבְעָר אַט די אלע באַשְׁרֵיבֶנֶע אַוְיבְּנוּפִיקָע אַיְינְדְּרוֹקָן
האָבָן זיך פְּלוֹצִים אַיְבְּרָגְעָרִיסֶן מִיט אַנְיָעָר גַּעַשְׁעָנִישׁ,
וואס איז געוווען נאָך מַעַר אַומְגָעָרִיכֶט אַז האט מַעַרְעָר
גַּעַרְירָט.

פון דער גְּרוֹבַעַפְּעָנוֹנָגֶת האט, אַזְוִי ווֹי פון אָונְטָעָר דַּעַר
ערד, זיך באָוִוִּין כְּרָאַפְּאַשְׁקָעָט קוֹטְשָׁעָרָאוּר קָאָפָ אַיְזָן אַ
יעַגְעָרָשָׂן קְיַלְעָכִיקָן הָוֶט. ער האט גַּעַלְעָטָעָרָט אַרוֹף
אָפָן זַעֲלָבָן אוּיפָן, ווֹי ער האט זיך אַהֲיָן אַרְאַפְּגָעָלָאָזֶט. ער
איַז גַּעַגְעָגָעָן מִיט די פִּיס אַיְכָּעָד דַּעַר קְלָאָץ אַז האט זיך
פָּעָסֶט אַנְגָּעָהָאָלָטָן אַז זיך גַּעַצְוִיגָּן נאָך דַּעַר שְׁטָאַרְקָעָר
שְׁטָרִיק, ווֹאָס אַז גַּעַוְועָן אַנְגָּעָבָוָנְדָן אַז דַּעַר אַיְבְּרָשְׁטָעָר
קְלָאָץ. פָּעָרָאַפָּאָנֶט אַז אַבְעָר גַּעַגְעָגָעָן פון דָאַרְטָנִיט אַלְיָיָן:
בָּאָגְלִיךְ מִיט אִם, פָּעָסֶט אַרְוָמְגָעָנוֹמוֹעָן אַז האַלְטָנְדִּיךְ די
שְׁטָאַרְקָעָר האַרְיָיקָע לְאָפָעָ בָּא כְּרָאַפְּאַשְׁקָעָן אַפָּן אַקְסָל,
איַז אַיְיךְ גַּעַרְאָכָן פון דָאַרְט סְגָּאַנְגָּרָעָל ...
דַּעַר בער איַז גַּעַוְועָן שְׁלָעָכֶט גַּעַשְׁטִימָט אַז האט גַּע-
האט נִיט קְיַיְן הַעֲפָלָעָכָן אוּיסְזָעָן. אַז אַוְפְּגָעָטְרִיסְלְטָעָר

אַבְּפָר אֵין דָעַם אֶלְקָהָט זִיךְ פּוֹנְדָעַסְטוּוּעַגְן גַּעֲפִילַט אָ
גַּעֲוִיסְעַ שְׁטִימָנוּגַן, אָוָן מַעַ הָאָט זִיךְ גַּעֲקָעַנְט שְׁטוּיְסַן, אָוָן
עַפְעַס טָוָט זִיךְ דָא. דָאָס פֿערְד הָאָט זִיךְ שְׁוִין צְרוּיקְ גַּעַז
טְרָאָגָן מִיטָא כְּרָאָפְּעָרְדִי צָו דָעַר גְּרוּבַן, וּוֹ סְגָּאָנָרָעַל אֵין
גַּעַלְעַגְן, אַבְּעַד נִיטָמִיט קִיְינַן שְׁטְרוּבַן, וּוֹי מַעַ הָאָט גַּעַמְיִינַן:

אָפָן שְׁלִיטַן אֵין אִיצְט גַּעֲזַעַטַן פּוּרָאָפְּאָנַט.
דָעַם פֿעַטְעַרְס שְׁטְרָעַנְגָּעַר בְּאָפְעַל אֵין בָּאַשְׁטָאָנָעַן אֵין
דָעַם, מִיזָאַל כְּרָאָפְּאַשְׁקָעַן אַרְאָפְּלָאָזַן אֵין גְּרוּבַן, אָוָן עָר
אַלְיַיְן זָאַל פּוֹנְ דָאָרְט אַרְוִיְסְפִירַן זַיְן גּוֹטַן פְּרִינְטַן צָוָם
גַּעַיְעָג.

XI

אוָן אָט אֵין שְׁוִין פּוּרָאָפְּאָנַט פָּאָר דָעַר גְּרוּבַן. עָר הָאָט
גַּעַהָאָט זִיעַר אָן אָוּפְגַּעַרְעַגְט אַוִּיסְעַן, אַבְּעַד דִי אַרְבָּעַט
זַיְנַעַ הָאָט עָר גַּעַטְוָן פֿעַסְט אָוָן אַנְטָשָׁלָאָסַן. אַפְּיַלְעַ אָפָּ
קִיְינַן הָאָר נִיט וּוּעַלְנְדִיק דָעַרְוִיְדָעַרְן דָעַם פָּאָרְעַצְס בְּאָפְעַל,
הָאָט כְּרָאָפְּאַשְׁקָא אַרְאָפְּגַּעַגְוָמָעַן פּוֹנְ וּוֹאָגַן דִי שְׁטְרִיקַן,
וּוּעַלְכָעַ אֵין אִיבְּעַרְגַּעַפְלִיבְּן פּוֹנְ דָעַר פְּרִיעַרְדִּיקָעַר שְׁטְרוּבַן,
אוָן הָאָט אֵין עַק צַוְּגַּעַבְוִונְדַן צָוָם אִיבְּעַרְשַׁטַּן אַיְנְגַעַ
קַאְרְבַּטְן עַק פּוֹנְ קְלָאַזְן, דָאָס אִבְּעַרְיִיקָעַ פּוֹנְ דָעַר שְׁטְרִיקַן
הָאָט פּוּרָאָפְּאָנַט גַּעַנוּמָעַן אֵין דִי הַעַגְט, הָאָט זִיךְ אַנְגַעַ
הַאַלְטַן אָן אִיר אָוָן זִיךְ אַרְאָפְּגַּעַלְאָזַן מִיטָדָעַר קְלָאַזְן אֵין
גְּרוּבַן אַרְיַיְן ...

סְגָּאָנָרָעַלְס מַוִּירְעַדְיקָעַר רְעוּוֹעַן אֵין גַּעַשְׁטִילַט
גַּעַוּאָרַן אוָן זִיךְ פְּאָרְבִּיטַן אָפָּ אַשְׁטִילַן בְּרוּמָעַן.
די כָּגַעַ הָאָט זִיךְ אַזְוִי וּוֹי גַּעַקְלָאָגַט פָּאָר אִיד גּוֹטַן
פְּרִינְטַן אָפָּ דָעַם, וּוֹאָס די פְּרָעַמְדָע לִיְיַט בְּאַגְּיַיְעַן זִיךְ מִיטָ

די שטורי האט מען צעטילט אפֿ דרי היפֿלען, מהאָט
מייטאמָל זי אונטערגעצָונדָן און אַזְוִי אַנגָעָזָונְדָעָנְרָהִיט
האָט מען זי פָוּן אלָעּ דָרֵי זְמִיטָן אַרְיִינְגָעּוֹאָרְפָּן אַיִן גָּרוֹב
אַרְיִין. פָּרֵי פָוּן פְּלָאָם אַיִן דָוֵיךְ אַיִן נָאָר גַּעֲבְּלִיבָן די אַיִנָּע
זַיִיט, וּנוּ די קְלָאָץ האָט אַרְיִיסְגָּעַטְטָאָרטְשָׁעַט.

ס'האָט זִיךְ דָעָרְהָעָרֶט אַ וְיִלְד הִלְכִּיק רָעוּוּעַן, וְאָס
האָט זִיךְ עָפָעָס וּוּי אָפְגָעָמִישָׁט מִיט אַ קְרָעְבָּץ, אָפְבָעָר ...
דָעַר בָּעַר האָט זִיךְ פָּוֹנְדָעְסְטָוּלְגָן אַלְץ נִיט גַּעַז
וּוּזָן ...

זו אָונְדוֹזָעַר קִיְּט האָט זִיךְ דָעְרָטְרָאָגָן די נִימָּס, אָז
סְגָאנְאָרְעָל האָט זִיךְ אִינְגָאנְצָן „אָפְגָעָסְמָלָעַט“, אָז אָז
עָר פָּאָרְדָעָקָט מִיט די לאָפָעָס די אוּיגָן אָזָן האָט זִיךְ פָּאָז
רוּקָט טִיף אַיִן אַ וּוַיְנָקָל, — אַוִיסְגָּעַשְׁפָּרִיָּת זִיךְ אַפְּ
דָעַר עָרְד אָזָן מַעַז וּוּעַט אִים פָוּן דָאָרְט מִיט גָּאָרְנִיט
נִיט דִירָן.

דאָס פָּעָרְד מִיט די צְעַבְּלוֹטִיקָטָע לִיפָּן האָט זִיךְ אָוּעָק
גָּעָטְרָאָגָן צְוָרִיק ... אלָעּ האָבָן גַּעֲקָלָעָרֶט, אָז דָאָס אִינוּ מַעַן
אוּוּעָקָגָעָפָּאָרָן נָאָךְ נִיעַע שְׁטוּרִי. צְוִישָׁן די צְוּשְׁוִיעָר האָט
זִיךְ אָוּטְגָּעָהָוִיבָן אַ בִּיאָזָר גַּעֲמָרְמָל: פָּאָרוֹוָאָס האָבָן די
אַנְסִירָעָרָס פָוּן יָאָגָד נִיט גַּעֲזָעָעָן מַעַז זָאָלָסְפָּוּן אַלְעָם עַרְשָׁתָן
בָּאוּוּאָרְעָנָעָן זִיךְ מִיט אַסְאָךְ שְׁטוּרִי, אָז סִזְאָל נָאָךְ בְּלִיבָּן.
דָעַר פָּעַטְעָד האָט זִיךְ גַּעֲקָאָסְט אָזָן עָפָעָס אַזְעָלְכָס גַּעַז
שְׁרִיגָּן, נָאָר אֵיךְ האָבָן עַס נִיט גַּעֲקָעָנָט פָּאָנָגְנְדָעָרְקְלִיבָּן
איְבָעָרָן גָּאנְצָן טּוּמָל, וְאָס האָט זִיךְ אַנְגָּעָהָיָבָן צְוִישָׁן די
צְוּשְׁוִיעָר. דָאָס קוּוִיטְשָׁעָן פָוּן די הִינְט אָזָן די קְנָאָלָן פָוּן
די אַרְאָפְנִיקָעָם האָבָן נָאָךְ מַעַר פָּאָרְגָּרְעָסְטָרֶט דָעַם
ראָשָׁׁׂ.

געלאָזט הערָן אַ רְעוּזָעַן, אַבְּעָר דִּי בָּאֵיעַ האָט זִיד נִינְצֶעָן
ריידַט פֿוֹן גְּרוֹבַּן, מִיהָאָט עַטְלָעַכְעַ מַאל אוּיסְגָּעַשָּׂסַן מִיטַּ
פּוֹסְטַעַ פָּאַטְרָאַנְעַס גְּלִימַךְ אַיְן גְּרוֹבַּן אַרְיִין, סְגָּאנְגָּרָעַל האָט
אַבְּעָר זִיךְ נַאֲךְ בִּיּוֹזָר צֻבְּרוֹמַט אָוֹן פֿוֹן גְּרוֹבַּן—אַיְנָמַאל
נוֹיִין!

דָּאַן אַיְן פֿוֹן אָונְטָעַר דָּעַר קִיְּטַ עַרְגָּעַץ מִיטָּאַמָּאַל
אַדוּיסְגָּעַפְלִוִּיגַן אַ פָּרָאַסְטָעַר מִיסְטַּשְׁלִיטַן מִיטַּ אַיְן
פָּעַרְדַּ גַּעַשְׁפָּאַנְטַ, מִיטַּ אַ קוֹפַּעַ טְרוֹקָעַנְעַ קָאַרְעַנְעַ
שְׁטוֹרְוִי.

דָּאַס פָּעַרְדַּ אַיְן גַּעַוְעַן אַ הְוִיכְסַ, אַ דָּאַרְסַ, פֿוֹן דִּי
שְׁלַעַפְ-פָּעַרְדַּ, וּוֹאָס מַעַ פְּרִירַט מִיטַּ זַיְ שְׁפִּינְזַן פֿוֹן שִׁיעַרַ;
אַבְּעָרַ, נִיטַּ גַּעַקְוִיקְטַ, אַפְּ זַיְן עַלְטָעַר אָוֹן מַאְגָעַרְקִיטַ, אַיְן
עַרְדַּ גַּעַפְלִוִּיגַן מִיטַּ אַ פָּאַרְהַוִּיבְּעַנְעַם עַק אָוֹן מִיטַּ אַן אַוְפְּגַעַ
שְׁטַעַטְעַרְדַּ גְּרִיוּעַ. סְאַיְן, פָּאַרְשְׁטִיטַיַּת זִיךְ, גַּעַוְעַן שְׁווּעַר
פָּעַסְטָצְוָשְׁטָעַלְןַ: צַי אַיְן זַיְן אַיצְטִיקַעַ פְּלִינְקִיטַ אִים נַאֲךְ
גַּעַבְלִיבַּן אַלְסַ אַ רְעַשְׁטַלְ פֿוֹן זַיְן אַמְּאַלְיקַעַר יְוָגָנַט אָוֹן גַּעַ
רָאַטְנִיקִיטַ, צַי גִּיכְעַר אַיְן עַט אִים גַּעַקְוִימַעַן פֿוֹן שְׁרַעַק פָּגָר
דָּעַרְכַּ אַיְעַ, וּוֹאָס דָּאַס אַלְטָעַ פָּעַרְדַּ האָט דְּעַרְפִּילַט גַּאֲרַ
נַאֲעַנְטַ לְעַפְן זִיךְ—וּוֹי סְיוּוּזַט אַוִּיסַּ, האָט דָּאַס לְעַצְתַּעַ אַפְּ
אִים גַּעַהָאָט מַעַרְ וּוּרְקוֹנְגַּ, וּוּמַלְ דָּאַס פָּעַרְדַּ אַיְן גַּעַוְעַן
פָּאַרְצְוִימַטַּ, כּוֹץ דָּעַרְ אַיְזְוַרְגַּעַר צּוִּיםַ, נַאֲךְ מִיטַּ אַ שָּׁאַרְפַּן
שְׁטְרִיקַלַּ, וּוֹאָס האָט אִים בֵּין בְּלַטְ צְעִירִיבַּן זַיְנַע שְׁרַיְן
גְּרוֹיְגַּעְוּוֹאַרְעַנְעַ לְיִפְןַן. דָּאַס פָּעַרְדַּ האָט זִיךְ גְּרִירִיסַן אָוֹן זִיךְ
גַּעַוְאַרְפַּן אַיְן אַלְעַ זַיְטַן אַזְוִי פָּאַרְצְוּוֹיְפְּלַטְ, אַזְ דָּעַרְ שְׁמַיְיַ
סְעַרְ האָט אִים גַּעַהָאָלְטַן אַיְן אַיְן רְיִיסַן דַּעַם קָאָפְ אַרְוֹף
מִיטַּן צְיִימַלַּ, אָוֹן מִיטַּ דָּעַרְ צְוּוּיְטָעַר הָאָגַנְטַ האָט עַרְ אִים
אוֹמְבָּעַרְאַכְמָאַנְעַסְדִּיקַ גַּעַשְׁוָגְדַן מִיטַּ אַ גְּרָאַבְּעַר בִּימְשַׁ.

פָּוֹן דַּעַט הַיְּטֵל יַעֲגָרֶס, וְוָאָס הַאָבָן פָּאָרְגָּעַשְׁתְּעַלְט דַּעַט
סְּעִטְעָרֶס. אַגְּנָצָן שְׂטָאֶפֶּ, הַאָבָן זִיךְ אַפְּגָעַטְיִילֶט בָּאֶ גַּ
צָעַן מַעֲגַטְשָׁן אָוֹן זַיִּן. זַיְּנָעַן אָוּעָק מִיטָּן פָּעַלְד פָּאֶ
רוּיס.

אוֹן זַיִּין זַיְּנָעַן אַפְּגָעַגָּגָעַן אַ פָּאֶר הוֹגְדָּעָרֶט שְׁפָאֶן,
הַאָבָן זַיִּין זִיךְ אַפְּגָעַשְׁתְּעַלְט אָוֹן הַאָבָן גַּעַנוּמָעַן הַיְּפָן פָּוֹן
שְׁנַיִּי אַרְוִיס אַ לָּאָגָע גְּרָאָבְלָעֶכֶעֶ קְלָאֶז, וְוָאָס מִיר הַאָבָן
פְּרִיעָר פּוֹגְדָּעָרְוּיְיָתָנֶס נִיט בָּאָמְעָרֶקֶט.

גַּעַטְוֹן הַאָט זִיךְ עַס שְׁוִין לְעַבְּנָן דָּעַר סָאָמָע גְּרוּב, וּוּ
סְּגָאנָאָרָעֶל אַיְּז גַּעַזְוָסֶן, אַפְּבָעָר אַרְיךְ-די גְּרוּב הַאָבָן
מִיר אַיְּבָעָר דָּעַר שְׁטָרָעָקֶע, וְוָאָס הַאָט אָוְנְדוֹן אַפְּגָעַטְיִילֶט,
נִיט גַּעַזְוָעָן.

די קְלָאֶז הַאָט מַעַן אַפְּגָעַהוַיְבָן אָוֹן זַי טִיְּקָעָף
אַרְאַפְּגָעָלָאֹזֶט מִיט אַיְּז עַק אַיְּז גְּרוּבָן אַרְיִין; מִיהָאָט די
קְלָאֶז אַרְאַפְּגָעָלָאֹזֶט אַיְּז אַלְאָכָסֶן, אַנְגָּעָבָיְגָן אַזְוִי, אוֹן דָּעַר
בָּעָר הַאָט אַיְּבָעָר אַיְּר זִיךְ זַיְּעָר לְמִיכְטָ גַּעַקְעָנֶט אַרְוִיסְקָאֶז
רַאְפְּקָעָן אַרְוִיסָּם, אַזְוִי וּוּי אַפְּגָיְטָעָר.

אַלְעָ אַוְיָגָן זַיְּנָעַן גַּעַוּוֹעָן גַּעַוּנְדָּעָט אַהֲיָן, וּוּ סְּהָאָט
זִיךְ גַּעַרְיִיט די גַּגְנְצָע שְׁפִילָן, אוֹן סְּיָאוֹן אַלְעָ נַעַעַנְטָעָר אָוֹן
נַעַעַנְטָעָר גַּעַוּאָרָט, אוֹן סְּגָאנָאָרָעֶל וּוּעָט זִיךְ בָּאָלְד בָּאוּמִין
מִיהָאָט גַּעַוּאָרָט, אוֹן סְּגָאנָאָרָעֶל וּוּעָט זִיךְ בָּאָלְד בָּאוּמִין
טוֹנוֹיְבָן; אַפְּבָעָר עַר הַאָט זִיךְ, וּוּיְזָט אַוִּים, אַנְגָּעָשְׁטוֹיְסָן
אַיְּן וְוָאָס דָּא גַּיְטָ, אוֹן הַאָט בָּעָשָׂוְמִינָּן נִיט גַּעַוּאָלָט
אַרְוִיסָּם.

דָּא הַאָט מַעַן אַיְּם אַנְגָּעָהוַיְבָן טְרִיבָּן מִיט קוּילָן שְׁנַיִּי,
מִיט שְׁפִיצִיקָּע אָוְנְטוּרְגָּעַשְׁמִידָע שְׁטָעָקָנוּס, סְּהָאָט זִיךְ

בוסן, דיטשישע מארגענראטן, ענגליישע מארטימערן און
ווארשווער קאלאטען*).

דער פערטער אין געשטאגען דיטנדיק פונפארנט פאר
דער קײַט. מיהאט אים צוגעפידט צוּווּ צונזיגעשלאסענע
בייז „פיאזוקעס“ און מע האט פאר אים אנדער געליגט
א חיטס טיכעלע.

די יונגע הינט, וואס צוליב זיינער פראקטיך אין פאר
מייפער געוווען צום טויט דער פאָרוינדייקטער סgan גראעל,
זינען געוווען זיינער אסאָך אין צאל און האבן זיך געַ
האלטן זיינער כוצפערדייק, אומגעדולדיך און אָן דער מינדי-
טער אויסגעהאלטנקײַט. זיַּי האבן געווישטשעט, געהאו-
קעט, געשפֿרונגען און זיך געפלאנטערט אין זיינער רײַ
מעגס לעם די פערד, אָף וועלכע די רײַטער זינען געזעסן
אויסגעפֿוצט אין זיינער פֿאָרמֿעס און האבן געהאלטן אין
איין סווישטשען אייבער זיַּי מיט די קאנטשיקעס, וואָרעם
די יונגע הינט האבן פֿון אומגעדולד אליען ניט געדענקט
אָף וואָסער וועלט זיַּי זינען. אליען אָרום האט דא געקאָכט
מייטן פֿאָרלְאָג זיך גיבער אָרוֹפּוֹאָרְפּן אָף דער כָּאִיעַ
וועלכע די הינט האבן מיט זיינער גאטירלעכּן שאָרְפּן כּוֹשׁ
האָרְיִיעַ דערפֿילט נאָענט לְעֵבֶן זיך.

און סִיאַז אָנְגָּעָקוּמָעַן די צִיִּיט אָף אָרוֹיְסָלָאָזְן סִיגָּנָאַ.
רעַלְן פֿון גְּרוּבַּ.

דער פערטער האט אָ פֿאָכָע גַּעֲטָן מִיטָּן וּוּיטָן טיכעלע,
וואָס אין געוווען אָנְגָּעָגְרִיט אָף זִין זָטָל, און האט
אויסגערְפּוֹן:

„אָנְגָּעָהוּבִּין!“

*) גִּיקְסָן פֿון מַארְשִׁיְידָעָן פֿירְמָעָס.

צויים א געזאָטַלְטַן דעם פֿעַטְעֶרֶט עֲנֵגְלִישָׁן דְּרוֹיטְן פֿערְד,
מייטְן נְאַמְּפָעָן שְׂטְשָׁעָגָלִיכְעַ.

דער פֿעַטְעֶר אַיְזָ אַרוֹיס אַיְזָ אַפְּוֹקְסָעָנָעָם פֿוֹטְעֶר אַוְן
אַיְזָ אַפְּוֹקְסָעָנָר שָׁאַרְפְּשִׁיצְיָקָעָר הַיְתָל, אַוְן אַזְוִי וּוְיָעָר
הָאָט זִיךְ נָאָר גַּעֲזָעָט אָפְּנָן זָאָטָל, וּוּאָס אַיְזָ גַּעֲזָעָן צָוָגָעָז
דָּעָקָט מִיטְּגָעָט אַשְׁוֹוָאַרְצָעָר בְּעַרְיִשְׁעָרָר פֿעָל אַוְן גַּעֲפָצָט מִיטְּ
בִּירְיוֹעָז, הָאָט זִיךְ אַונְדוֹעָר גַּאנְצָעָר קָאַרְאָוּזָן גַּעֲרִירָט, אַוְן
אַיְזָ צָעָן צִי פֿוֹפְּצָן מִינְוָתָאָרָם זִינְגָעָן מִיר שְׁוִין גַּעֲזָעָן
אָפְּנָן יַאֲגָדְ-פֿעָלָד אַוְן מִיר הָאָבָן זִיךְ אַוִּיסְגָּעָשְׁטָעָלָט אַיְזָ אַ
הַאֲלָבָן קְרִיְין.

אַלְעָ אַונְדוֹעָרָעָ שְׁלִיטָנָס זִינְגָעָן גַּעֲזָעָן אַוִּיסְגָּעָבוֹיָגָן אַיְזָ
אַהֲלָבָן קְרִיְין צָום גְּלִיכְן, בְּרִיְתָן שְׁנִיְיָ-בְּאַשְׁאָטָעָנָעָם פֿעָלָד,
וּוּאָס אַיְזָ גַּעֲזָעָן אַרְוָמְגָעָרִינְגָּלָט מִיטְּגַּאנְצָעָר קִיְּטָ רִיְּיָ
טְּעָרְ-יְעָגָעָר אַוְן פְּוֹן אַנְטְּקָעָגָן זִיךְ גַּעֲרָעָנָעָצָט מִיטְּן
וּוָאָלָד.

בָּאָמָעָ וּוּאָלָד הָאָבָן זִיךְ גַּעֲפִינְגָעָן דִּי אַזְוִיגָעָי
רוֹפְּעָנָעָ „סְעַקְרָעָטָן“, אַונְטוֹעָר דִּי קְלִיְינָעָ בִּימְלָעָן,
וּוּסְיִינְגָעָן גַּעֲזָעָסָן פְּלָעָגָאנָט מִיטְּכְּרָאָפָאַשְׁקָעָן.
דִּי סְעַקְרָעָטָן הָאָט מְעָן נִיטָּ אַרְוִיסְגָּעָזָעָן; אַנְדָּעָרָעָ
הָאָבָן נָאָר אַנְגָּעוֹווֹיזָן אָפְּנָהָרָה קָאַפְּ-אַנְגָּעוֹזָעָנָה „קָאַזְוִילִיקָעָס“,
פְּוֹן וּוּלְכָעָ אַיְגָעָר פְּוֹן דִּי יְعָגָרָס הָאָט זִיךְ גַּעֲדָאָרָפָט
צִילָּן אַוְן אַוִּיסְשִׁיסָּן אַיְזָ סְגָּאָנָרָעָלָן.
דִּי גְּרוֹבָן, וּוּדְעָרָ בְּעָרָ אַיְזָ גַּעֲזָעָטָן, אַיְזָ אַוְיךְ נִיטָּ גַּעָ-
וּעָן צָו בָּאַמְּעָרָקָן, הָאָבָן מִיד נִיטָּ וּוּילְגָדִיק אַנְגָּעָהוּבָן באָ
שְׁרָאָכָטָן דִּי שִׁינְגָעָ רְמִיטָעָרָס, אַוְן וּוְיָ אַזְוִי אָפְּנָהָרָה פְּלִיְיצָעָס
בָּאָזָי זִינְגָעָן גַּעֲהָאַנְגָּעָן אַלְעָרְלִי שִׁינְגָעָ גַּעֲוָעָרְ-שְׁטָיקָס פְּוֹן
קָאַלְעָרְלִי פִּירְמָעָס: סְיִינְגָעָן דָּא גַּעֲזָעָן שְׂוּוּדִישָׁעָ שְׁטָרָאָ

געשלאָפַן זיינען מיר שלעכט און אלעמאָל געשריגן פון
שלאָפַן, וויל ס'האָט זיך אונדז בײַדַן פֿאָרגעשטעלט דער
בער. און בעשאָס די ניאנייע האָט אונדז גענומען באָרוּיַּקְן,
או פֿאָרַן בער אוֹז שווֵין זיך ניטַּאַ ווֹאָס צוֹ מִירַעַ האָבָּן,
וויל עַר אוֹז פֿאָרְשְׁפָּאָרְט אַין גַּרְוָב, און מאָרבָּגַן ווּעַט מעַן
אוֹם שווֵין האָרגענען, אוֹז אָפַן מיר אַנגַעַפָּאָלַן נַאֲך אַ גַּרְעַי
סֻעַּרְעַ אַיְמַע.

IX

סְאַיְזַּ גַּעֲקוּמָעַן דָּעַר טָאג פּוֹן רִיזְלָעַךְ, אַוְן גְּלִיכְיךְ נַאֲכַנְּ
וּאַרְמַעַס אוֹז גַּעֲמָלְדַּן גַּעֲוָאָרְן, מַעַן זָאַל פֿאָרַן זַעַן דָּעַם
יַּאֲגַד אָפַן סְגָאנָאָרְעַלְן. זיך שְׁפָעְטִיקְן האָט מַעַן נִיט גַּעַז
טֶאָרְט, וויל ווַיְנַטְּעַרְתִּצְיַּת ווּעַרְתִּ פְּרִי נַאֲכַט, אַוְן אַיְן דָּעַר
פִּינְצְּטָעַר אַיְן דָּעַר יַּאֲגַד אַוְמַעְגָּלַעַךְ, אַוְן דָּעַר בעַר קַעַן זיך
זַיְעַד גְּרִינְג אַרוּיסְרוּקְן פּוֹן אַונְטָעַר די הַעַנְט אַוְן
אַנְטְּלוּיְפְּן.

אַלְץ האָט זיך גַּעֲטוֹן אַזְוֵי ווַיְיַיְסַּי אַיְזַּ גַּעֲוָעַן אַוְיְסְגַּע
שְׁטָעַלְט. אַונְדַּז, קִינְדָּעַר, האָט מַעַן גְּלִיכְיךְ פּוֹן טִיש אַוְעַקְ
גַּעֲפִירְט זיך אַנְטָוֹן, קַעַדְיַי אַונְדַּז מִתְּנַעַמְעַן אַפְּן יַּאֲגַד.
מַעַן האָט אַונְדַּז אַנְגַּעַטְוֹן אַונְדוּזְעַרְעַה האָזְעַנְעַ פּוֹטְעַרְלָעַךְ
אוֹן האָרִיקְעַ שְׁטִיוֹול מִיט קִימְלָעְכִּיקְעַ פָּאָדְעַשְׂוּעַס, גַּעַז
שְׁטְרִיקְטָעַ פּוֹן צִיגְּנַ-וּוָאָל, אוֹן מַעַן האָט אַונְדַּז אַוְוּעַקְגַּעַפְּרַט
צַו די שְׁלִיטָוֹס.

בָּאַ דִּי גַּאנְקָעַס זַיְגָעַן שְׁווֵין פּוֹן רַעַכְטָס אַוְן
פּוֹן לִינְקָס גַּעֲשְׁטָאָנוֹעַן אַגְּנַצְעַ מַעְנַגְעַ גְּרוּיסְטַּעַ שְׁלִיטָנְסַ
מִיט טְרוֹיְקָעַס גַּעֲשְׁפָּאָגְט אַוְן אַוְיְסְגַּעַשְׁפָּרְיַּט מִיט אַוְיְסְגַּעַ
נִיטַּע טְעַפְּיִכְעַר; צְוּוֵי קוֹטְשָׁעָרָס האָבָּן גַּעַהְאַלְטָן פָּאָר דָּעַר

זאל מען אnidערזעגן כראפֿאשקען. דער פֿעטער האט,
ווײַזְט אויס, געווואָלט אַבִּסְל שעפֿן נאָכָעַס פֿוֹן דעם אַרְעֵמָעַן
בְּאַכְּעָר, ווי אַזְוִי ער וועט זיך שלְאָגָן אַין דער דיַע אָוָן
דָּאָך מְוֹן פְּאָלָגָן. אויב כראפֿאשָׁקָא וועט נִיט אוַיסְשִׁיטָן
אַין סְגָאנָאָרָעָלָן אַדְעָר ער וועט אָוְמיַסְטָן מַאֲכָן אַ פֿעַלְעָר
וועט ער, פֿאָרְשְׁטִיטִיךְ, אָפְּלִיְּזָן פֿאָר וַיְנַעַּטְלַעַכְּעַגְּלָן,
אוּן סְגָאנָאָרָעָלָן וועט האָרְגָּעָנָעָן מִיטָּן צְוַיְּתָן שָׁאָס פֿלָעָן
גָּאנָט, וועלכְּעָר טְרַעְפְּט אוּן פֿעַלְט נִיט.

אָוְסְטִין האָט זיך פֿאָרְנוּיגָט אוּן אַיז אָוּוּק אַיבְּעַרְגָּעָבָן
דעם בְּאָפְּעָל, אוּן מִיר, קִינְדָּעָר, האָבָּן זיך גְּלִיכְיךְ
גַּעֲבָאָפְּט, אַז מִיר האָבָּן דָּא פֿאָרְקָאָכְט אַ שְׁלַעַכְּטָעַ מִיעָסָע,
אוּן אַז דער גָּאנְצָעָר אִינְגַּעַן מְוֹן זִיְּן זִיְּעָר אַ שְׁוּעָרָעָר
אוּן אַ מְוִידָּעָדִיקָּר אוּן וּוּעָר וּוּיְסָט מִיט וּוּאָס סְזָוָעָט זיך
שְׁוַיְּן דָּא עַנְדִּיקָּן.

נֶאֱך אַט דער אַ גַּעַשְׁיכְּטָע אַיז שְׁוַיְּן אָוְנְדוֹן קִינְזָן
זָאָך נִיט גַּעַפְּעָלָן גַּעַוּוֹאָרָן, — נִיט דִּי גַּעַשְׁמָאָקָע יַאֲנָן
טָעוֹו-וּוּעַטְשָׁעָרָע, וועלכְּעָמָע האָט מִיט גְּרוּיס פֿיְיָעָרָע
לְעַקְּיִיט גַּעַגְּעָסָן שְׁוַיְּן אִינְגִּינָּעָם מִיטָּן וּוּאָרְמָעָס בָּאָמָּה
„עַרְשָׁטָן שְׁטָעָרָן“, נִיט דִּי גַּעַקְּוּמָעָנָע גַּעַסְט, צְוַיְּשָׁן וועלכְּעָמָע
ס'הָבָּן אוּיך נִיט אוַיסְגַּעְפְּלָט קִינְזָן קִינְדָּעָר.

אָוְנְדוֹן האָט בָּאָנְק גַּעַטְוֹן סְגָאנָאָרָעָל, אָוְנְדוֹן האָט אוּיך
בָּאָנְק גַּעַטְוֹן פֿעַרְאָפְּאָנָט, מִיר האָבָּן זיך אָפְּלַעַג נִיט גַּעַע
קָעָנָט קָלָאָר מַאֲכָן, ווער פֿוֹן זַיְּ אַיז אָוְנְדוֹן אַ גְּרוּסָעָר
רָעָר שָׁאָה.

מִיר בַּיְדָע, דָּאָס הַיִּסְט אַיך אוּן מִין כָּאֹזֶעֶר — מִין
שְׁוּעַטְטָעָרָיִינְד, האָבָּן זיך לאָנְגָּג גַּעַדְרִיָּט אָפְּ אָוְנְדוֹזָעָרָע
גַּעַלְעָגָרָס. בַּיְדָע זִיְּנָעָן מִיר שְׁפָעָט אִינְגָּגָעָשָׁלָאָפְּן.

ראכמאנגעסדייקע קראעטען פון סגאנזרעלן, וויל זי זינגען געוווען פאר זיין הארצן שארפער פון מעסערט.

— סינאך גוט,— האט ער צוגגעבן,— וואס מע האט צור געגרייט ניט מיך, נאר אנדערע מענטשן, וואס זאלן שיסן אין אים, אויב ער וווען אנטלייפן. וווען מיזאלעס מיר געוווען באפויילן, וואלט איך בעטער אליען איבערגווע טראגן די גראטטע יוסורים און אף איים וואלט איך מײַן האנט ניט געהויבן.

VIII

אנושקא האט עם אלץ אונדז דערציילט, און מיר האבן עם איבערדערכילט פארן גווערניאָר קאלבערגן, און קאלבערג, קעד זיך אונטערלעken מיט עפֿעס צום פֿעטער, האט ער איים איבערגעגעבן די גאנצע מײַסע. דער פֿעטער האט עם אויסגעהערט און זיך אַנגערופּן:

— בראָוֹא, בראָפָּאשְׁקָא,— און דערנוֹאָך האט ער דרי מֶאָל אַ פְּלִיעָטְקָע גַּעֲטָוּן מֵיט די הענט.

דאָס האט באָטִימִט, אָז דער פֿעטער פֿאָדערט צו זיך זיין קאמערדינער אָוּסְטִין פֿעַטְרָאוּוִיטְשָׁן,— אָן אלטיניגקער פראנצּוּז, אַ גַּעֲפָאַנְגָּעָנְדָּר פָּוּן צוּעָלְפָּטָן יָאָה.

אָוּסְטִין פֿעַטְרָאוּוִיטְשָׁן, אָדער זְשָׁוּסְטִין, זְוִי מֵיהָאָט איָם מיינְסְטְּנִיטְּיל גַּעֲרוּפָן, האט זיך באָלָד אַרְיִינְגְּעוּווּין אַין זַיְן רַיְנִינְקָן, הַעֲלְבּוּיָּעָן פְּרָאָקָל מֵיט די וַיְלְפָעָרְנָעָן קְנָעָפָּה. אָנוּן דער פֿעטער האט איָם אַיְבָּרְגְּעָעָבָּן אַ בְּאָפָּעָל, אָז צו מַאְרְגְּבְּדִיקָן יַאֲגָד אף סְגָּאָנָּרְעָלָן זָאָל מַעַן אַיְן סְעָקְרָעָט אַנְיְדָעָזְעָצָן דָּעַם גּוֹט־אַוְיסְגַּעַפְּרוּוֹתָן יַעֲגָעָר פְּלָעָגָאנְט — יַעֲגָעָר שִׁיסְט שְׁטָעָנְדִּיק אָן אַ דּוֹרְכְּפָּאָל — אָנוּן דָּעַם צְנוּיִיטָן

טיפער גרוב אַרְיין, פונגוֹאנָן סַאיַן שַׁוִּין נִיט גֻּוּעַן קִיַּין
 שַׁוִּין מַעֲגַלְעַכְקִיט אַנְטֵרְוִיס. זַעַם בָּעַר פְּלָעַג אַוִּיסְקוּמָעַן
 דָּאָרְטָן זִיצָן בַּיִּדְעָר שָׂאַ, וּוּעַן מִפְלָעַג אַיִם נַעֲמָעַן יַאֲגָן.
 דָּעַנְסְּטָמָאל פְּלָעַגְטַּמְעַן צַוְּאַיִם אַיִם אַרְבוֹב אַרְאָפְלָאָן אַ
 לָאנְגָעַ זַיְבָּן־אַרְשִׁינִיקָּעַ קָלָאָן, אַיִם אַנְשָׁפָאָרָן אַיִם אַלְאָכָסָן,
 אַוְן אַיְבָּעַר דָּעַר קָלָאָן פְּלָעַגְטַּמְעַן צַוְּאַיִם דָּעַר בָּעַר אַרְוֶפְּקָאָרָאָפַּ
 קָעַן אַרְוָף. אַוְן דָּאָן פְּלָעַגְטַּמְעַן צַוְּאַיִם אַנְהִיְּבָן דָּאָס גַּעַיְּגָן. אַוְאָס
 סַיְהָאָט זַיִּךְ אַבְּעָר גַּעַמָּכְט אַפְּאַרְשְׁטָאַנְדִּיקָּעַר בָּעַר, וּוּאָס
 הָאָט פְּאַרְגָּעַפְּלִיט זַיִּין אַוְמָגְלִיק אַוְן הָאָט נִיט גֻּוּוֹאָלָט
 אַרְוִיס, פְּלָעַגְטַּמְעַן אַיִם צַוְּיִנְגָּעַן אַרְוִיסָּגִיָּן: מִיהָאָט אַיִם
 גַּעַשְׁטָאָכָן מִיט לָאנְגָעַ אַוְנְטָרְגָּעַשְׁמִידָטָע שְׁפִיצִיקָּעַ
 שְׁטָעָקָנס, מִיהָאָט אַיִם גֻּוֹוָאָרְפָּן אַנְגָּעָצָוֹנְדָעָנָע שְׁטָרוֹי,
 אַדָּעַר מִפְלָעַגְט אַיִם שִׁיסָּן מִיט פּוֹטְטָע פָּאָט־
 רָאָנָעָט.

כְּרָאָפָּאָן הָאָט אַפְּגָעָפִירָט סַגָּאָנָאָרָעָלָן אַיִם טְפִיסָּע אַרְיין
 אַפְּ דָּעַמְזָעַלְבָּן אַוִּיפָּן, וּוּאָס אַלְעָרְפִּירִיקָּעַ בָּעַרְן, אַבְּעָר
 אַהֲיִים הָאָט עָר זַיִּךְ אַוְמָגְעַקְעָרָט זַיִּער אַוְמָרוֹיךְ אַוְן טְרוֹיעִי־
 רִיךְ. פָּאָר אַ צּוֹגָאָב צּוֹם שְׁלִימָאָזָל הָאָט עָר נַאֲךְ גַּעַנוּמָעַן
 אַוְן דָּעַרְצִילָּט דָּעַר שְׁוֹעַסְטָעָר זַיִּנְעָר, וּוּי אַזְוִי סַגָּאָנָאָרָעָל
 אַיִם גַּעַגְגָּעָן מִיט אַיִם „פְּרִינְטְּלָעַךְ“, אַוְן בְּעַשָּׁאָס עָר הָאָט
 זַיִּךְ דָּוְרְכָּגְעָוָאָלְגָעָרָט אַוְן אַיִם אַרְיִינְגְּעַטָּאָלָן אַיִם גַּרְבוֹב,
 הָאָט עָר זַיִּךְ דָּאָרְט אַגְּנִידְעַרְגָּעָזָעָט אַפְּן דָּעַק, הָאָט אַפְּגָעָ
 לְאַזְוֹת דִּי פְּעַדְעַרְשָׁטָע לְאַפְּעָס, אַזְוִי וּוּי הָעַנְט, אַוְן הָאָט זַיִּךְ
 אַזְוִי בִּיטָּעָר צְעָקָרְעָכָט, אַזְוִי וּוּי עַמְּעָצָעָר וּוּאַלְט גַּעַוְיִינְט
 מִיט טְרָעָרָן.

כְּרָאָפָּאָן הָאָט זַיִּךְ מוֹיְדָעָ גֻּוּוֹעָן פָּאָר אַנְעָן, אַוְן עָר אַיִם
 פָּוּן דָּעַר גַּרְבוֹב גַּעַלְאָפָּן וּוּי אַפְּיָל, עָר זַאֲלָן נִיט הָעָרָן דִּי

VI

בראפאגען האט זיינט געארט פאר סganearעלן, אבער
עד האט אים מיט גאנדיגט ניט געקענט העפלן. איך דעריד
מאן נאך אמאל, אzo דארט, וויז די מיסע האט זיך פאריד
לאפֿן, אויז נאך קײַנעם קײַנמאָל קִפְּזִין זינד ניט געשענדט
געווארן, אזויז אzo דער פָּאוֹרוֹזִינְדִּיקְטָעֶר סganearעל האט
אייך אומבאָדִינְגֶט געמוֹזֶט אַפְּקוּמוֹעֶן פָּאָר זיינע שטיפֿערְיִיעַן
און באצְאַלְן מיטן לעבען.

די שפֿיל מיט סganearעלן האט מען אַפְּגַעַשְׁטָעַלְט אָפְּ
אָ בָּאַטָּאָגִיקָּעָר פָּאוֹרוֹזִילְוָנְג, צוֹלֵיב די גַּעַסְט, ווֹאָס פָּלְעָגָן
זיך שטענדייך צוֹנוֹיְפָּאָרָן צוֹם פָּעַטָּעָר אָפְּ רִיוּלָעָךְ-יִאַנְטָעָוָן.
דער באָפְּעָל ווֹעֲגָן דָּעַם אוֹזְאָפְּגַעַגְעָבָן גַּעַוּוֹאָרָן אַיְן יַאֲגָדָה
אַפְּסִילָה, אַיְן דָּעַרְזָעַלְפָּעָר שָׁאָ, ווֹעֲן בראפאגען אוֹזְאָ פָּאָזָה
פּוֹילָן גַּעַוּוֹאָרָן אַפְּפִירָן דָּעַם פָּאוֹרוֹזִינְדִּיקְטָן סganearעלן אַיְן
גרוב אַרְיָין.

VII

אין גַּרְוָב פָּלְעָגָט מען זַעַצְנִין די בערְן אָפְּ אָ גַּאנְצָה פָּאָזָה
שַׁעַטָּן אַוִּיפָּן. די עַפְּעַנוֹנְג פָּוֹן דער גַּרְוָב פָּלְעָגָט מען צָוָה
דָּעַקְנִין מיט דִּינְגָעָ צוֹוִיְגָלָעָךְ, אַיְבָּעָר שָׂוָאָכָע אַוִּיסְגָּעָמָסָה
טַעַטָּע דָּרָעַנְגָּלָעָךְ, אוֹן אָט דָּאָס דָּעַקְלָה האט מען באָזָה
טַרְיִסְלָט מיט גַּעַנְגָּשָׁנִי. מָעָ פָּלְעָגָט עַס אַפְּסְטְּרוֹיְעָן אַזְוִי
קוֹנְצִיךְ, אַזְוִי בָּעָרְה האט בְּעַשְׂׂוֹמְוִיפָּן נִיט גַּעַקְעָנְטָבָה
מְעַרְקָן די נַעַץ, ווֹאָס מֵעַ האט אַיְם אַוְנְטָעַר גַּעַשְׁטָעַלְט. די
נוֹאַגְּיִבְּיִקְּעָ כָּאִיָּעָ פָּלְעָגָט מען צוֹפִירָן צוֹ יַעַנְעָם אָרָט אוֹן זַיִן
צַוְּינְגָּעָן גַּיִן פָּאָרוֹיָס. אוֹן אָזְוִי יַעַנְעָמָכְתָּא שְׁפָגָן אַדְעָר
צַוְּוִיְיִסְטָה, ווֹאַלְגָּעָרט זַיִן דָּוָרָךְ אַוְמְנוּרִיכְתָּא אַיְן דָּעָר

רוכן צום לאשקל, וואס איז נאכגעלאפֿן נאך זיין מאמען,
און האט אים אגעוו איבערגעבראָכּן דעם רוכן, און, ענדַ
לען, איז אים ניט געפֿעלְן געזאָרְן דער בלינדער בעטלער
מית זיין באָגִלייטער, און סaganearעל האט זי פָּאמְעלעָכּן
גענו מען קאָטשען אַיבָּרְן שְׁנִי אָונְהָאָט זי דערבי אָפְּגָּעַ

טראָטְן די הענט מיט די פִּיס.

דעם בלינדְן בעטלער מיט זיין באָגִלייטער האט מען
צוגענו מען אַין שפֿיטָל אַרְיִין, אָונְן אָפּ סaganearעלְן האט
מען באָפּוַילְן כְּרָאָפָּאָנָעָן, ער זאָל אִם אָפּפִּירְן אָונְן פָּאָרְדְּ
שפְּאָרְן אַין גְּרוֹב אַרְיִין, פָּוָנוֹאָנָעָן סְּאיַין גְּעוֹזָעָן נאָר אַין
אַרְוִיסְגָּאנְג — צום טוַיְטַ...

בעשאָס אַנוּשְׁקָע האט אַינְאָוָונְט גַּעֲנוּמָעָן אוַיסְטוּן מֵיד
און אוַיך מֵין שְׂוּעָסְטָרְ-קִינְד, — אֹזָא יְגַעַלְעַ וְוי אַיך, —
האָט זי דערצְיִילְט, אָזָה בעשאָס מִהָּאָט גַּעֲפִירְט סַגָּאָנְאָרְעָלְן
אַין גְּרוֹב אַרְיִין, אַין וּוּלְכָעֶר ער האָט שְׁוִין גַּעֲדָאָרְפְּט
וּוָאָרְטְּן אָפּ זְיַין טְוִיטְ-שְׁטְרָאָף, אַיז פָּאָרְגָּעְקוּמָעָן פִּילְ רִידְרָנִי
דיַקְעַ מָאָמָעָטָן. כְּרָאָפָּאָן האָט נִיט דּוּרְכְגַּעַלְעָכְעָרְט סְּגָּאָרְ
גַּאָרְעָלְן די לִיפְּנֵן מִיט די „ליַפְּנִירְגְּגָעָן“ אָונְן האָט נִיט באָרְ
נוֹאָט צָו אִים קִיְּזָן שְׁוָם גּוֹאָלְדְ-טָאָט פִּיכְלָאָל, ער האָט זְיַיךְ
נאָר צָו אִים אַנְגְּגָרְוּפְּן :

— קְוָם, כָּאַיִע, לְאַמְּיר גַּיְינְ!

אַיז דּוּר בָּעָר אַופְּגַעַשְׁטָאָנָעָן אָונְן אַיז אָוּעָק, אָונְן נאָך
מְאָדְגָעֶר אַיז גְּעוֹזָעָן — וְואָס סַגָּאָנְאָרְעָלְן האָט גַּעֲנוּמָעָן זְיַין
קָאָפְּעָלְיוֹשְׁ מִיטְן שְׁטְרוֹיְעָנָעָם סּוֹלְטָאָן אָונְן אַיז דּוּם גָּאָנָצָן
וּזְעָג בִּזְוֹן גְּרוֹב גַּעֲגָנְגָעָן מִיט כְּרָאָפָּאָנָעָן אַרְוּמְגַעְנוּמָעָן,
אַזְוִי וְוי צְוִויי כָּאוּיִירִים.

גלאָנץיקער וואָל, דערפֿאָר אַבעָּר אִיז די פְּליַּיצָּע זַיְּצָּע אָזֶן
 דָּאֵס הַעֲרָבָּל אָפֶן די לאָפָּאַטְקָעָס גַּעֲוֹעָן שְׂטָאָרָק אַגְּטוּוּקָלָט
 אָזֶן בָּאוּוֹאַקְסָן מִיט גַּעֲדִיכְטָע פָּאַטְלָעָס. קְלוֹג אִיז סְגָּאנָרָעָל
 גַּעֲוֹעָן אֹוִיך וּוִי אַפּוֹדָעָל אָזֶן הַצְּטָע גַּעֲקָעָנָט אַסְאָךְ קוֹנְגָּזָּ
 שְׁטִיק, זַוְּעַלְכָּע זַיְּנָעָן גַּעֲוֹעָן אַן אוַיסְנָאָם פָּאָר כָּאַיעָס פָּוָן
 זַיְּן מִין: עַר הַאָט, צָוָם בִּישְׁפִּיל, גַּעֲקָעָנָט אוַיסְגַּעַצְיִיכְנָט
 גַּוְּט אָזֶן גַּרְיְּגָג אַרוֹמָגִין אָפֶן די הַינְּטָעָרְשָׁטָע צַוְּיָי פִּיס אָזֶן
 זַיְּךְ בָּאוּוֹעָגָן פָּאַרְוִיס מִיטָּן פָּאַנְיָב אָזֶן אָפֶן צְוָרִיק מִיט דַעַר
 פְּלִיַּיצָּע; עַר הַאָט גַּעֲקָעָנָט קְלָאָפָּן אַיִן פּוֹיְק, מַאֲרְשִׁירָן
 מִיט אַגְּרוּיָּס שְׁטָעָקָן, וּוֹאָס אִיז גַּעֲוֹעָן אוַיסְגַּעַפָּאָרְבָּט
 פָּאָר אַבְּיָס; אָזֶן פּוֹנְקָט אֹזְיָי גַּעַרְן, אַפְּילָע נַאֲךְ מִיט מַעַיְּ
 דַעַר פָּאַרְגָּעָנִיגָּן, פְּלָעָגָט עַר לִיב הַאָבָּן טְרָאָגָן מִיט די
 פּוֹיְיעָרִים שְׁוּעָרָעָז וּקְאִין מִיל אַרְיָין. אֹוִיך אִיז גַּעֲוֹעָן מַאַ
 לְעָכִיָּן צַוְּקוֹן, וּוִי עַר פְּלָעָגָט קָאָמִיש אָזֶן אָפֶן זַיְּן אוַיְּפָן
 אַגְּרוֹקָן זַיְּךְ אָפָּן קָאָפֶן אַפְּיָעָרָשָׁן שָׁאַרְפְּשִׁיפִּצְיָקָן קָאַפְּעָלִוָּשָׁ
 מִיט אַפְּאוּוּעָ-פְּעָדָעָר אַדְעָר מִיט אַבְּיָנְטָל שְׁטָרוֹי צָוְגָּעָ
 שְׁטָעָקָט, וּוִי אַסְוָלְטָאָן.

אַבעָּר צַוְּאָלֶץ קוּמָט אַסְאָפֶן-די כָּאַיעָשָׁן נַאֲטוֹר הַאָט
 זַיְּךְ גַּעַשְׁטָאָרָקָט אֹוִיך אַיבָּעָר סְגָּאנָרָעָלָן. נִיט לְאַנְגָּ פָּאָר
 זַיְּן אַנְקָוּמָעָן צָוָם פָּעַטָּעָר אַיִן הוֹיז הַאָט זַיְּךְ דַעַר שְׁטִיְּ
 לְעַר סְגָּאנָרָעָל פְּלוֹצְלִינָג פָּאַרְזִינְדִּיקָט מִיט עַטְלָעָכָע זַיְּנָד
 מִיטָּאָמָּאָל, אָזֶן אַזְוַלְכָּע זַיְּנָד—אַיִּנָּע שְׁוּעָרָעָר פָּאָר דַעַר
 אַגְּדוּרָעָר.

די פָּרָאָגָרָם פָּוָן סְגָּאנָרָעָלָס פָּאַרְבְּרָעְכָּעָרִישָׁעָר טְעַטְּיִ
 קְמִיט אִיז גַּעֲוֹעָן דִּיזְוַלְפָעָ, וּוִי בָּאַלְעָ אַנְדָּעָרָע: אָפֶן דַעַר
 עַרְשָׁטָעָר הַאָסְכָּאָלָע הַאָט עַר אַפְּגָעָרִיסָן דָעַם גַּאֲזָעָר
 אַפְּלִיגָּל; דַעַרְנוֹאָךְ הַאָט עַר אַרְוֹפְּגָעְלִימִיגָּט זַיְּן לְאַפְּעָ אָפָּן

און אויב די הינט זייןען געוווען אויך איזי ניט פלייך,
או דער בער האט געקנטן זיך דורכרייסן צו זיין „אינזול“
(ד. ח. צום וואלד), וועלכער האט זיך צונזיפגעגאַסן מיט
דעם ראכזועסדיין ברייאנסקער וואלד-לאנד, דאן האט מען
אַרויסגעלאָזט אַ באזונדער גוטן שיסער, מיט אַ לאנגן און
שוווען יעגער-פיקס און ער האט זיך אַנגעיצילט
גלאַיך אַפּן בער און דְּאָרט אַיִם געוווען זיין
סָאַף.

או דעם בער זאל זיך אַינגעבען ווען עס איז ניאל
ווערן פון די אלע געפֿארן, האט נאָך אֹזֶא פָּאָל קִינְמָאָל
ניט געטראָפּן, און סיַוָּאלט געוווען שרעקלעך צו נעמָען
עס אַפּן געדאנק, אוֹזֶאָל אָזָעָלְכָס יָאָ קענען פֿאָסְרִין:
וואָרָעָם דָּאָן ווֹאָלְטָן אלע די, ווֹאָס זײַנְעַן געוווען
געגיַע דערינען, זיך געדאָרְפַּט געזעגעגען מיטן לעפּן.

V

סְגָּאָנָּאָרָעָלָס בְּאַכְמָע אָוּן פְּרִידְלָעְכְּקִיטָה הַאֲבָן דֻּעְרְפִּירְט
אוֹ דֻּעָם, אוֹ פִּינְפִּינְפִּיןְ יָאָר נָאָכָּאָנָּאָנָּד אַיִּז נִיט פְּאָרְגְּעָקוּמָעָן
אָט די אַוְּבָּזְבָּשְׂרִיבָּעָנָּעָ פָּאָרוּמְיְלְוָנָּג. פָּאָר דַּעַרְאָ אַצְּמִיט
הָאָט סְגָּאָנָּאָרָעָל בְּאַוְּזִין אַוְּסָוְאָקָסָן אָוּן אַיִּז גַּעֲוָאָרָן אַ
גְּרוֹיִיסְעָרָבָר פָּוּן אַוְּסָרְגָּעָוָיְנָלְעָכָר קְרָאָפְּט, שְׁעַנְקִיטָה
אוֹן פְּלִינְקִיט. ער האט זיך אַוְּסָגְעַטִּילָט מִיט אַ קְּיַלְעָכִי
קָעֵר מִילְדָּעָר מַאֲרָדָע, מִיט אַ שִּׁינְעָם בּוּ פָוּן קְעַרְפָּעָר
אוֹן האט מַעֲרָעָר גַּעַכָּאָפְּט דַּעַם אַנְגְּבָלִיק פָּוּן אַ גְּרוּוּסָן גְּרִיִּי
פָּאָן, אַדְעָר אַ פְּוֹדָעָל*), ווֹי פָוּן אַ בעָר. זִין הַיְנָטָן אַיִּז
גַּעַווּן מַאֲגָעָרָלָעָך אָוּן בְּאַדְעָקָט מִיט נִיט קִמֵּן לַאֲגָעָר

* אַחֲנָע מִזְנִים חִינְס.

געקענט טוּן. בראפאָן איז אוּיך. פֿאַרְשְׁטִיט זיך, געוווען פֿאַרְאָגְטוּוֹאַרטְלָעַךְ פֿאָרְ דַּעַם, טַאמְטָר מַאֲכָט עֶד אַ שְׁלַעַכְתָּן אוּיסְטוּאַל,—אַבְּעֵר עֶד הָאָט מִיטְאָמָּאַל גַּעֲטְרָאָפְּן אַ בְּגַזְוָנוֹנְדָּעָרִיךְ מַעְיָיקָן אָוּן קְלוֹגָן בְּעֵר אָוּן מַעְ הָאָט אִים טַיְקָעַפְּ גַּעֲגָעַפְּן אָוּן אוּסְטְּדְּגָעְוָוִינְגְּלָעְכָּן נַאֲמָעָן: בְּעָרָן אִין רַוְּסָלָאנְד הַיִּסְטָן מַיְגָסְטָנָס „מִישְׁקָעַס“, אַבְּעֵר דַּעַר הָאָט בְּאַקוּמוּן אַוְשָׁא אַ שְׁפָאָגְנִישָׁן נַאֲמָעָן: מַהָּאָט אִים אַנְגָּעָרוֹפְּן „סְגָּנוֹנָרְעָךְ“.

סְגָּנוֹנָרְעָךְ הָאָט שְׂוִין אַפְּגָעַלְעַבְּטָ פֿינְחָ יָאָר אַפְּ דַּעַר פֿרְיָי אָוּן הָאָט נַאֲךְ נִיט אַפְּגָעַטְוָן קִיְּין אִין „שְׁטִיפְעָרִיךְ“. אָז מַעְ רַעַדְטָ וּוּגָן אַ בְּעֵר, וּוּאָס עֶד שְׁמִיפְּטָ, בְּאַטְיִיטָ עַס, אָז עֶד הָאָט שְׂוִין אַרְוִיסְגָּעוּווִין זַיְן בְּאַיעָשָׁן בְּאַטְוָר מִיט אַבְּיַזְוּלְבָּן אַנְפָאָל.

דָּאן פְּלַעַגְטָ מַעַן דַּעַם „שְׁטִיפְעָרָ“ פֿאַרְשְׁפָּאָרָן אַפְּ אַ קְלִיָּן שְׁטִיקָל צִימָט אִין אַ „גְּרוּבָ“ אַרְיִין. דַּי גְּרוּב אִין גַּעַוְועָן גַּעַמְאָכָט צּוֹלִיבָ דַּעַם אָפְּן פֿעַלְדָּ פְּלָאָזְן, וּוּאָס הָאָט זַיְךְ גַּעַפְּנוּנָן צּוֹוִישָׁן שְׁמִיעָר אָוּן וּוּאָלְד. אָוּן אִין אַ קְלִיְינָעָר צִימָט אַרְוּום פְּלַעַגְטָ מַעַן אִים אַרְוִיסְטָלָאָזְן (עֶרְפָּלְגָּעָ אַלְיִין אַרְוִיסְקָרִיכָּן אַפְּ אַ קְלָאָזְן, וּוּאָס מַפְּלַעַגְטָ אִים אַהֲיָן אַרְאָפְּלָאָזְן) אָפְּן פֿעַלְדָּ, אָוּן דָּא פְּלַעַגְטָ מַעַן אַפְּ אִים אַנְגְּרִיכְן דַּי יוֹנָגָע „פִּיאָוּקָעָס“ (דַּאְסָ הַיִּסְטָ דַּי אַונְטָעָרְגָּעָ וּוּאַקְסָעָנָעָ קִינְדָּעָר פָּוּן דַּי בְּעָרָן-הִינְטָ). אַיְבָּסְ פְּלַעַגְטָ זַיְךְ טְרַעְפָּן, אָז דַּי יוֹנָגָע הַיְגָטְלָעָךְ הַאֲכָן אִים נִיט גַּעַקְעָנָטָ נַעַן מַעַן אָוּן סְיָהָאָט גַּעַהָאָלְטָן בָּאַ דַּעַם, אָז דַּי בְּאַיְעָ זַאְל אַנְטָ לְוִיפָּן אִין וּוּאָלְד אַרְיִין, פְּלַעַגְטָ דָּאן זַיְךְ אַפְּ אִים אַפְּ אַרְפָּטָן צּוֹוִי, אִין רַעַזְעָרוּוּ בְּאַהֲאָלְטָעָנָעָ, גּוֹטָעָ יְעָגָרָס מִיט אַפְּגָעָקְלִיבָעָנָעָ גַּעַנִּיטָעָ טְשָׁאָטָעָס הִינְטָ, אָוּן צַוְּ דַּעַר גָּאנְ.

צַעַר מִינְסָעָ פְּלַעַגְטָ נַעֲמָעָן אַסְאָף.

אָפַּעַד עַר וּוְאַד בָּאַמְּסָטוֹיֶה לְעַבֵּן דַּעַם טִיעָר. דָּא פְּלַעֲגַט עַר פָּאַרְבָּעַנְגָּעַן דִּי מַעֲרַסְתָּעַ צַיִיט זַיְגָּע. עַר פְּלַעֲגַט זַיִד לִיגָּן קַעַסְיַידָּעַר אָפַּעַד שְׁטָרוֹיַּי לְעַבֵּן סַאֲמַע מַאֲסְטָבוֹיִם, אָדָעַר עַר פְּלַעֲגַט זַיִד גָּאָר אַרְפָּקְלָעַטְעָרַן אִיבְּעָרַן מַאֲסְטָבוֹיִם אָפַּעַן שְׁפִּיךְ צַוְּעַם „בִּינְדָּל“, אָוָן אִיז דָּאָרָט גַּעֲזָעַמְּן אָדָעַר אַוְיַּךְ גַּעַשְׁלָאַפְּן, קַעַדְיַּי סִיאָלַן מִיט אִים נִיט הַאָבֵן צַוְּתָּן דָּעַרְקִיטְשְׁלִיוּעַ מַעֲנְטָשָׁן אָדָעַר הִינְט.

נִיט יַעַדְעַר בְּעַרְבָּלָעַ הַאָט גַּעַהָאָט דִּי זַכְּיָע צַו בְּאַקְוּמָעַן אַזָּא פְּרַמְּיָע לְעַבֵּן. אַזָּא פְּרַמְּיָהִיט הַאָט זַיִד אַנְגָּעַנוּמָעַן דִּי סַאֲמַע קְלוֹגְסְתָּעַ אָוָן שְׁטִילְסְתָּעַ לוֹיטַע דָּעַר נַאֲטָוָר. כָּאַטָּש אַוְיַּךְ דִּי זַיְגָּעַן נִיט גַּעַוְעַן בָּאוּוֹאָרָנְט, אַז זַיִעַר גּוֹטַע לְעַבֵּן וּוּעַט זַיִד לְאַנְגָּצְיָעַן. זַיִעַר פְּרַמְּיָהִיט הַאָט אַזְוִי לְאַנְגָּגָעַן זַיִד לְוַיְעַט, קָאַלְזָמָאָן זַיִי הַאָט יִט אַנְגָּעַהוּבָן אַרְוִיסְוּזָיָן זַיִעַר כָּאִיעָשַׁע מִדְעָם, וּוּלְכָעַ זַיְגָּעַן אַיִן צַוְּאָמָעַלְעָבָן גַּאנְצַׂ נִיט פְּאַקְוּעָם, דָּאָס הַיִּסְט, קָאַלְזָמָאָן זַיִי הַאָבֵן זַיִד גַּעַפְּרִיט לִיְּטִישַׁ אָוָן נִיט גַּעַטְשְׁעַפְּטַע נִיט קִיְּין גַּעַנְדָּז, נִיט קִיְּין הִינְגָּר, נִיט קִיְּין קְעַלְבָּלָעַ אָוָן נִיט קִיְּין מַעֲנְטָשָׁן.

דָּעַר בָּעָר, וּוֹאָס פְּלַעֲגַט וּוְאָגָּן אַנְגִּירָן דִּי רַויְקִיט. פָּוָן דִּי אַיְגָּוּוֹנִינְגָּעָר, אִיז טִיקְעָפַט פָּאַרְוִירְטִילַט גַּעַוְוָרָן צָוָם טִוְיט, אָוָן קִיְּין זַאַךְ הַאָט אִים פָּוָן דַּעַם אַוְרְטִיל נִיט גַּעַן קַעַנְטָשָׁן מַאְצָל זַיִן.

IV

אַפְּקָלִיבָן „אַ קלְוָגַן בָּעָר“ הַאָט נַאֲר גַּעַקְעַנְטָשָׁן כְּרָאָפָּאָן. אַזְוִיְּוַיְיָ עַר פְּלַעֲגַט מַעַר פָּוָן אַיְטָלְעָבָן אַרְוָמְגַיְיָן אַרְוָם זַיִד אָוָן הַאָט זַיִד גַּעַרְעַכְנָט פָּאָר אַגְּרִוִּיסְטָן וּוּיְסָעָר פָּוָן זַיִעַר נַאֲטָוָר, אִיז פָּאַרְשְׁטָעַנְדָּלָעַ, אַז נַאֲר עַר אַיְגָּר הַאָט עַס

שוווארצע גרייסע אויגן. דערצו איז ער נאך געוווען אוויי
סערגעווינלאָך געווואגט. זיין שוועסטער אונישקע, וועלכע
אי געוווען דארטן פאר אין אם, פלעגת אונדוּ דערצילן
אויסערגעווינלאָכע שיינע מיטעס פון איר העלדיישן פרויַ
דער און פון זיין אויסערגעווינלאָכער כאָווערטשאָפַט מיט
די בערין, מיט וועלכע ער פלעגת זומער און ווינטער
שלאָפַן אַין איין שטאל, און זיַּ פְּלַעֲגֵן אִם אַרְוָמְרִינְגְּלָעָן
פון אלע זיַּטְן אַון לִיְּגֵן זַיְּעָרֶץ קַעַפְּ אָפַט אִם, אַזְּוִי וּזְוִי אָפַט
אַ קִּישָּׁן.

פונגפארנט לעם פטערטס הויז, נאָכָן קִילְעִיכְּקָן בְּרִיְּטָן
בלוֹזָעַן-גערטל, וואָס אַין געוווען געציימט מיט אויסגעַי
מאָלטַע גראָטַע, אַין גַּשְׁטָאנָעָן אַ בְּרִיְּטָר טוַיְּעָר, אַון
אנטקעָגַן דַּעַם טוַיְּעָר אַין מִיטָּן אַ בְּרַגְּל אַין געוווען
אַרְיִינְגְּעַגְּרָאָבָן אַ הוַיְּכָעָר, אַ גְּלִיכְּכָעָר, אַ גְּלָאָט אַפְּגָעָרִיִּ-
זִיקְטָעָר סְטוּיפָּ, וואָס האָט גַּהְיִיסְן די „מַגְשָׁטָע“. אַפְּנָן
שְׁפִּיאַץ פון דַּעַם-אַ מאָסְטָבִּים אַין געוווען צוֹגְעָבוֹיט אַ
קלִיְּן בְּרִיְּקָעָלָע, אַדְעָר וּזְוִי מֵהָאָט עַס דָּאָרֶט אַנְגָּעָרוֹפָּן
דאָס „פִּידָּל“.

פון דער גאנצָעָר כָּאָפְּטַע גַּעֲפָאָגְעָנָעָ בְּעַרְעַלְעָךְ פְּלַעְגָּט
מעַן שְׁטָעַנְדִּיק אַפְּקָלִיבָּן אַיְנוּם אַ „קְלוֹגָן“, דַּאָס הַיִּסְטָ
דָּעָר, וואָס האָט זִיךְ אַרְוִיסְגָּעוֹיוֹן פָּאר אַ מעַר פָּאָרְשָׁטָאָגָן-
דִּיקָּן אַון וואָס מֵהָאָט זִיךְ אָפַט גַּעֲקָעָנָט סְגָרְלָאָזָן,
וּזְוִי אָפַט אַנְדָּעָרָן. אָזְוּ מַעַם פְּלַעְגָּט גַּעֲפִינָּעָן אַזְעָלְכָן, פְּלַעְגָּט
מעַן אִם אַפְּטִילְיָן פון זַיְּנָעָ אַבְּעָרִיקָּעָ בְּרִיְּדָעָר, אַון ער
פְּלַעְגָּט שְׁוִין זִיךְ לְעֵפָן אָפַט דָּעָר פְּרִיָּ, דַּאָס הַיִּסְטָ, אָזְוּ אִם
איַן דָּעַרְלִיבָּט גַּעֲוָאָרָן אַרְוִמְגִיָּן אַיְבָּעָרָן הוַיְּפָן אַון אַיְבָּעָרָן
פָּאָרָק, אַבְּעָר דָּעִירִיקָּעָר אַין ער מַעְכּוּיָּוּ גַּעֲוָעָן שְׁטִיָּין

מען שטענדיק געהאלטן אין א גרויסער געמונייער טער שטאל, וואס האט געהאט גאר קליעגע פענטערלעך אונטערן סאמע דאך. די פענטערלעך ווינען געווין ניט געלאָזט, נאָר מיט גראָבע אַיזערנעם גראָטער. די בערע- לעך פֿלעגן אָפְט אַרְופְּקָלְעַטְעָרָן אַף אַט, די פֿעַנְצָטָעָרָן לעך און פֿלעגן הענגען, האָלְטָנְדִּיק זיך מיט זיַּעַרְעָטְשָׁאָרְקָע גַּעֲלְדִּיקָע לְאָפְעָט אַן דָּעַם אַיזָּוּן. נאָר אַף אַזָּא אוּפְּן האָבָּן זיַּי גַּעַהָאָט די מַעְגָּלְעַבְקִיט צוֹ אַרְוִיסְקוֹקָן פָּוּן זיַּעַר פֿאָרְשָׁלָאָסְנִיקִיט אַף גָּאָטָס ווּעָלֶט.

אוּ מע פֿלְעָג אָונְדוֹן, קְלִיבְנוֹאָרג, פָּאָר וּזְאָרְמָעָס-צִיּוּט אַרְוִיסְפִּירָן אָפְּנָן שְׁפָאָצִיר, פֿלְעָגָן מִיר מַעַר פָּאָר אַלְץ לִיבָּהָאָבָּן קְרִיכָּן צוֹ דָּעָרְאָ שְׁטָאָל אָוּן קוֹקָן אַף די בעַרְישָׁע קָאָמִישָׁע מָאָרְדָּעָלָעָך, וּוָאָס זיַּי פֿלְעָגָן. אַרְוִיסְשְׁטָעָקָן פָּוּן די גְּרָאָטָעָט. אָונְדוֹזָעָר דִּיְתְּשִׁישָׁעָר גַּוּוֹעְרָנִיאָר, קָאָלְבָּעָרָג, האָט גַּעַקְעַנְט זיַּי דָּעָרְלָאָנְגָּעָן מִיט אַשְׁפִּיצְיָקָן שְׁטָעָקָן שְׁטִיקְלָעָך בְּרוּוּט, ווּלְבָעָ מִיר. פֿלְעָגָן אָוְמִיסְטָן אָפְּשָׁפָּאָרָן פָּוּן דָּעַם אָנְבִּיסְן צּוּלִיב דָּעָרְאָ שְׁפִּיל ווּעְגָּן.

אַף די בעַרְעַלְעָך פֿלְעָג אָכְטוֹנָג גַּעַבָּן אָוּן זיַּי גַּעַבָּן עַסְּנָה דָּעָר יְוָנָגָעָר הִינְטָאָפְּזָעָר, וּוָאָס האָט גַּעַהָיִיסְן מִיטָּן נָאָזָן פְּעַרְאָפָּאנְט; אָפְּעָר אָזְוִיְּזָוִי פָּאָרָן פָּאָשְׁעָטָן אָוְיִילָעָם אָזָן גַּעַוְוָעָן שְׁוּוֹעָר אָוִיסְרָיְדָן אָזָא שְׁוּוֹעָרָן נָאָמָעָן, האָט מעָן אִים גַּאֲרָגָעָפָּן „כְּרָאָפָּאָן“ אָוּן מִיְּנְסְטָנְטִיל „כְּרָאָפָּאָשָׁקָא“. אֵיך גַּעַדְעַנְקָא אִים, כְּרָאָפָּאָשָׁקָעָן, זיַּעַר גּוֹט: עָר אֵיז גַּעַוְוָעָן פָּוּן מִיטָּעָלָן ווּקְטָם, זיַּעַר אַ גַּעַשְׁקָטָעָר, אַ גַּעַזְוָנְטָעָר אָוּן גַּעַוְוָאָגָטָעָר יְוָנָג פָּוּן אַיְאָר פִּינְחָס אָוּן צְוּוֹאָנְצִיךְ. כְּרָאָפָּאָן האָט זיך גַּעַרְעַכְבָּוט פָּאָר אַ שְׁיְנוּם,—עָר אֵיז גַּעַוְוָעָן אַ וּמִיסְעָרָן מִיט רְוִיטָע בְּעַקְלָעָך, מִיט שְׂוֹאָרָצָע לְאָקָן אָוּן אַיְאָר מִיט

מײַן פֿאָרְשָׁטָאָרְבָּעָנָּעָר פֿעַטָּעָר אִין גַּעוּזָּן אֵ פֿאָרְבָּרָעָן-
טָעָר לִיבָּהָאָבָּעָר פֿוֹן גַּעַיְיגָּג. עָרָ פֿלְעָג אָוְמִיאָגָן מִיטָּ זִינְגָּ
בָּאָרוּזָּה הִינְטָּה נָאָךְ וּוּלְתָּה, נָאָךְ הָאוּן אָוּן נָאָךְ פֿוֹקְסָן. בּוֹיזָּ
דָּעָם זִינְגָּעָן צְוִישָׂן זִינְגָּעָן יַאֲגָדִיְהִינְטָּה גַּעוּזָּן אֵ פֿאָנוּגְדָּעָר
מִין הִינְטָּה, וּוֹאָסָּה אַבָּן גַּעַקְעָנָט בּוֹיְקָומָעָן בָּעָרָן. אָטְיָא דִּ
הִינְטָּה אַבָּן גַּעַהְיִיטָּן "פֿיאָוּקָעָס". זַיִּ פֿלְעָגָן זִיךְ מִיטָּ דִּ
צִיִּין אַיְנוּשָׁנוּיְידָן אִין דָּעָר בָּאִיעָ אָזָּיִ, אִין מַעַּה הָאָטָּ זַיִּ פֿוֹן
אַיְרָן נִיטָּ גַּעַקְעָנָט בָּעַשְׂׂוּמָוּפָן אַפְּרוּיְיסָן. עָסָ פֿלְעָגָט זִיךְ
טָרְעָפָן, אִין אֵ אָבָּרָ פֿלְעָגָט מִיטָּ אֵ קָלָאָפָּהָ פֿוֹן זַיִּן שָׂוּעָדָעָר
לְאָפָּעָהָאָרְגָּעָנוּן דִּי פֿיאָוּקָעָס, וּוֹאָסָּה אַהָאָט זִיךְ אִין אִים
אַיְנוּגָּעָזָּוִיְגָּן, אַדָּעָר עָרָ פֿלְעָגָט צָעְרִיְיסָן זַיִּ אָפָּ צְוּזְיִעָן.
אָבָּעָר סִיחָאָט זִיךְ נָאָךְ קִינְגָּמָּאלָ נִיטָּ גַּעַטְרָאָפָן, אִין
דִּי פֿיאָוּקָעָס זַאָל אַפְּפָאָלָן פֿוֹן דָּעָר בָּאִיעָ אֵ לְעָזָ
בְּעַדְיוֹקָעָ.

שְׁפָעַטָּעָרִצָּו, וּוֹעֵן מַעַּה אַהָאָט אַיְגָּעָט גַּעַיְיגָּג אֶפְּ בָּעָרָן זִיךְ
אַנְגָּעָהוּבָּן בָּאַגְּנוֹצָן מִיטָּ אַבְּלָאָוּעָס אַדָּעָר מִיטָּ יַאֲגָדִ-שְׁפִּיזָן,
הָאָט דָּעָר מִין פֿיאָוּקָעָס-הִינְטָּה, דּוֹכְטָ זִיךְ, אַיְגָּאָנְצָן זִיךְ
אוַיְסָגָעָלָאָזָּט אִין רָוְטָלָאָנָּד; גָּאָר אִין יַעֲנָעָר צִיְּיט, פֿוֹן וּוּעָלָ
כָּעָרָ אִיךְ דָּעַרְצִילָ, זִינְגָּעָן דִּי פֿיאָוּקָעָס גַּעוּזָּן קִימָטָן
יַעֲדָעָר גְּרוּיָסָן אַרְגָּאָנִיזָּרָטָן גַּעַיְיגָּג. קִיְּין בָּעָרָן פֿלְעָגָן דָּאָן
אִין אַוְגָדְזָעָר קָאנָט נִיטָּ פָּעָלָן, אָוּן דָּאָס יַאֲגָן זִיךְ נָאָךְ זַיִּ
פֿלְעָגָ פֿאָרְשָׁאָפָן דִּי פְּרִיצִים אִין אַוְמָגָעָהִיעָר גְּרוּיָסָן
פֿאָרְגָּעָנִיגָּן.

אִין סִפְּלָעָגָט זִיךְ אַמָּאָל אַיְנָגָעָפָן פֿאָרְכָּאָפָן אֵ גָאָנְצָן
בָּעָרִישָׂן גַּעַסְטָ, פֿלְעָגָט מַעַן פֿוֹן נָאָרָע אַרְוִיסָּגָעָמָעָן דִּי
קָלִיְּנָעָ בָּעָרָעָלָעָךְ אָוּן בְּרָעָנְגָּעָן לְעַבְּעִידָּקָע אַהְיָיָם. זַיִּ הָאָט

מע האט געהאלטן, אז דאס טיינעט זי עפֿעַס צום היגז
 צָרְנְדִּיקָן הָאָרֶר, אָוֹן עָרָ וּוָגָט אִיר נִיט צָו דָעָרְוּיְדָעָרֶן.
 אָוֹן דָעָרְפָּאָר וּוָרְטָ עָרָ אַלְזָן מַעֲרָ אָוֹן מַעֲרָ אָוּמְבָעָרָאָכָּ
 מָאָגָעָסְדִּיק אָוֹן אַכְזָאָרִיעָסְדִּיק... דָעָרָ שְׁטוּבִּי אָוּילָעָם האט
 שְׁוֵין צָוְמִינְגְּסְטָן בָּאַמְּעַרְקָט, אָז בָּאַנְגָּכָט, וּוּעָן סִרְיִיסָט אָוֹחָ
 אַמְּאָל אַ שְׁטוּרָעָם, אָוֹן דִי הָאַרְפָּע אִיבָּעָרָן טָוָרָעָם צָעָפְּרוּמָט
 זִיךְ אָזָוִי, אָז אִידָּעָ קָלָאנְגָּעָן פְּלִיאָעָן אִיבָּעָר אִיבָּעָר דִי
 סָאָוְשָׁלְקָעָס אָוֹן סָעְדָּעָר גְּלִיאָר אַיְן דָאָרָפָ אָרְיִין, שְׁלָאָפָט עָרָ
 נִיט, דָעָרָ פָּאָרָעָן, דָעָמְלָט דִי גָּאנְצָע נָאָכָט, אָוֹן פָּוּן פָּרִיָּ
 מָאָרְגָּן, אָז עָרָ שְׁטִיְּתָ אָוֹפָ, אִיז עָרָ צָרְנְדִּיק אָוֹן בִּיְזָן אָוֹן גִּיטָּ
 עָפָעָס פְּלָזָאִים אָרוֹיסָ אָז אַכְזָאָרִיעָסְדִּיקָן בָּאַפְּעָל, וּוּאָסָ
 וּוָרְפָּט אָז אָז אִימָעָ אָפָ אַלְעָ זִינְעָ פִּילְצָאָלִיקָעָ שְׁקָלָאָפָן.
 אִין דָעָמִיאָהָוִי אִיז נָאָךְ גָּעוּוֹן אַיְנְגָעָפִירָט אָז אָז מִיָּ
 נָעָג, אָז קִיְּגָמָל אִיז קִיְּגָעָם קִיְּנָן שָׁוָם זִינְדָן נִיט פָאָרְגָּעָבָן
 גָּעוּוֹאָרָן.

דָאָס אִיז גָּעוּוֹן אַ גָּעוּזָע, וּוּאָס מַעַן האט קִיְּנָן
 מָאָל נִיט גָּעָעָנְדָעָרָט נִיט נָאָר בְּעַנְגִּיעָ צָו מְעַנְטָשָׂן, נָאָר
 אֲפִילָעָ בְּעַנְגִּיעָ צָו כָּאִיעָס אָוֹן צָו פָּאָרְשִׁיְּדָעָנָעָ קְלִיאָנָע
 שְׁטוּבִּיקָעָ בְּאַלְעָכָאִים. דָעָרָ פָּעָטָעָרָ האט נִיט גָּעוּוֹאָלָט וּוּיְסָן
 פָּוּן קִיְּנָן שָׁוָם רָאָכְמָאָנָעָס אָוֹן האט קִיְּנָן רָאָכְמָאָנָעָס נִיט
 לִיבָּ גָּעהָאָט, וּוּיְלָ עָרָ פָּלָעָט עָסָהָאָלָטָן פָּאָרָ אַ שְׂוֹאָכָּ
 קִיְּטָן. אוִיסְגָּעָהָאַלְטָעָנָעָ שְׁטוּרְעָנְגְּקִיטָהָאָט עָרָ גָּעהָאָלָטָן
 הָעֲכָעָרָ פָּוּן יְעָדָעָרָ נָאָכְגִּיבִּיקִיטָהָ. דָעָרָוָם האט שְׁטוּנְדִּיקָהָ
 אִין שְׁטוּבָ אָוֹן אוּיךְ אִין אַלְעָ גְּרוּיסָעָ דָעְרְפָּעָרָ, וּוּאָס האָבָן
 גָּעהָרָט דָעְמָדָאָזִיקָן דִּיְיכָן פָּאָרָעָן, גָּעהָרָשָׁט אַ שְׁוּוּעָרָעָ
 דָעְרְשָׁלָאָגָנְקִיטָהָ, וּוּאָס פָּלָעָגָ זִיךְ פִּילָּן וּוּיְצּוּוּשָׁן דִי מְעַנְטָשָׂן,
 אָזָוִי אִיךְ צּוּוּשָׁן דִי כָּאִיעָס.

פארשטייט זיך, איז בא גזא גאלעפֿאָס אין שטוף האָפּ
איך פֿאָרְבְּרָאָכְט נִיט זַיִּעַר גַּעֲרָן אָוֹן מִיט גַּעֲנָג שְׁרָעָק,
אָפּּעָר אֵיךְ כַּאֲזָעָר אַיְבָּעָר, אָז מִיר אֵיז דָּאָן גַּעֲוָעָן נִיט
מַעַר וּוּי פֿינַּךְ יָאָר, אָוֹן מִיט מִינְעָן פֿאָרְלָאָנְגָּעָן האָט מעַן
זַיךְ נַאֲךְ דָּאָן זַיִּעַר וּוּינְצִיךְ גַּעֲרָעָכְנָת.

II

בְּאָמָּה פֿעַטְעָר אִין הוֹיפּ אֵיז גַּעֲשְׁטָאָגָעָן אֶת גְּרוּיִיס גַּעַז
מוּיְעָרָת הַוִּיז, עַגְלָעָךְ אָפּ אֶת שְׁלָאָס. דָּאָס אֵיז גַּעֲוָעָן אָזִיךְ
קָאוּעָ, נִיט קְיַיְן שִׁינְעָ, אֵיךְ וּוּאָלָט גַּעֲזָגָט אָפּּילָעָ—אָז
אוּמְגַעְלָוְמְפַעְרָטָע צְוּיִיְ-גָּאָרְנְדִּיקָע גַּעֲפִידָע מִיט אֶת קְיַיְלָעָד
כִּיקְנָן קוּפָּאָל פֿוֹנוּבָּן אָוֹן מִיט אֶת טְוָרָעָם. פֿוֹנוּמָט טְוָרָעָם
פְּלָעָגָט מַעַן זַיךְ אֶנְדָּעָרְצִיְּלָן זַיִּעַר מוּרְעָדִיקָע מִיְּסָעָם.
אָמָּאָל האָט דָּאָרָט גַּעֲוָוִינָט דָּעַם אִיצְטִיקָן גַּוְטְבָּאָוִיצְעָרָס
מַעַשְׂגַעַנְדָר פְּאָטָעָר, דָּעַרְגָּאָךְ האָט מַעַן אֵין זִינְעָן צִימָעָרָן
אַיְנְגַעַעַרְדָנָט דָּעַם אָפְטִיְקָ, וּוּלְכָן מַעַן האָט אַיְבָעָר עַפְעָס
אוּיךְ גַּעַהְאַלְטָן פָּאָר אֶת שְׁרָעָקְ-זַוְּנָקָל. אַבְעָר שְׁוִידְעָרְלָעְכָּר
פָּאָר אַלְעָז אֵיז גַּעֲוָעָן דָּאָס, וּוָס אֵין דָעַמְדָאִיקָן טְוָרָעָם
פֿוֹנוּבָּן, אָפּ דָעַם אוּסְגַעְבּוּיְגַעַנָּעָם פְּעַנְצְטָעְרִירָאָם זִינְעָן
גַּעֲוָעָן אַנְגַעַצְוִיגָן סְטְרוֹגָעָס, דָאָרָט אֵיז גַּעֲוָעָן, הַיִּסְטָעָס
אָן עַל-הַאָרְפָעָ (אֶת וּוּינְטִ-הַאָרְפָעָ), אָוֹן וּוּעָן דָעַר וּוּינְטָ
פְּלָעָגָט דָוְרְכְלִוְפָן אַיְבָעָר דִי סְטְרוֹגָעָס פָּוָן דָעַמְדָאִיקָן
מַעַשְׂגַעַדְיקָן אִינְסְטְרוּמְעָנָט, פְּלָעָגָן דִי סְטְרוֹגָעָס לְאָזָן
הַעֲרָן אוּמְגַעְרִיכְטָעָ מַאֲדָגָעָ קלְאָנְגָעָן, וּוּלְכָעָ פְּלָעָגָן אֵיךְ
בְּעַרְגִּיְין פָּוָן שְׁטִילָן גַעֲדִיכְטָן בְּרוּמָעָן אֵין אָוּמְרִוִיקָע, גַּעַז
בְּרָאָכְעָנָעָ קְרָעָכְזָן אָוֹן אֵין אָז אוּמְגַעְלָוְמְפַעְרָטָן רָאָשָׁ. אֵין
הַוִּיז האָט קְיַיְנָר נִיט לִיב גַּעַהְאָט אֶת דִיְאָהָרְפָעָ אָוֹן

אַיְם קִפְּנֵן יָעֶלְךָ אַיְבָּעָר דִּי גְּרוֹיִסְטָעָ קָעַלְטָן, וּוֹאָס זִינְגָּעָן
גַּעַשְׁטָגָנָעָן, הָאָט מִינְדָּי מַאֲמָע נִיט גַּעֲוָאַלְטָ מִיטְגָּעָמָעָן אַיְן
אַזָּא וּוַיְיִתְּן וּוַעֲגָ. הָאָט זִי מִינְדָּי דַּעֲדָום אַיְבָּעָר גַּעַלְאָזָט בָּא
אַיְר שַׂוּעַסְטָעָר, מִינְנָן מוּמָע, וּוֹאָס הָאָט כַּאֲסָעָנָע גַּעַהָאָט
פָּאָר אַנְ אַרְלָאַזְוָעָר גַּוְטְּבָאַזְיָצָעָר—יָעָנָעָר הָאָט גַּעַהָאָט זִיְעָר
אַ שְׁלַעַכְּטָן שָׁעָם אַפְּנָן גַּעַגְּנָט. עָר אַיְזָ גַּעַוְוָעָן זִיְעָר רַיְיךְ,
אַלְט אַוְן דָּעָרָצָו אַמְּוִירָעְדִּיקָעָר אַכְזָעָר. אַיְן זִיְין גַּאַטְוָר
הָאָט שְׁטָעַנְדִּיק אַיְבָּעָר גַּעַוְוָעָגָן דָּאָס שְׁלַעַכְּטָעָ, דָּאָס אַומְבָּעָ
רַאַכְּמָאַנְעַסְטִידִיקָעָ. דָּעָר פָּעַטְעָר מִלְּנָעָר פְּלָעָג זִיְךְ פָּוָן דָּעָם
זִיְעָר וּוַיְנְצִיךְ גַּעַמְעָן צָוָם הָאַרְצָן—פָּאַרְקָעָרטָ, עָר פְּלָעָג זִיְךְ
גַּאַךְ אַיְבָּעָר גַּעַמְעָן מִטְדָּעָם אַוְן זִיְךְ אַוִּיסְטָעָלָן מִטְדָּעָם
מִילְּעָם, וּוַיְילְ לְוִיט זִיְין מִינְגָּנָג אַיְזָ עַס גַּעַוְוָעָן
דָּעָר אַוִּיסְדָּרָוק פָּוָן מַעַנְעָרִישָׁעָר קְרָאָפְט אַוְן פָּוָן פָּעַסְטָן
וּוַיְלָן.

אֹזָא מִין הָעַלְדִּישְׁקִיט אַוְן פָּעַטְקִיט הָאָט עָר גַּעַד
שְׁטְרָעָבָט צָו אַנְטוּוִיקְלָעָן אוִיךְ אַיְן זִיְנָעָ קִינְדָּעָר; אַיְנָעָר פָּוָן
זִיְיָ גַּעַוְוָעָן אַיְן מִינְגָּעָ יָאָרָן.

פָּאָרָן פָּעַטְעָר הָאָבָּן אַלְעָ אַנְ אַוִּיסְנָאָם מַוִּירָע גַּעַהָאָט
אַיְמָאָס־מָאָזָעָס, אַוְן זִיְךְ—מַעָר פָּוָן זִיְיָ אַלְעָמָעָן, דָעַרְפָּאָר
וּוֹאָס עָר הָאָט פָּוָן מִיר אוִיךְ גַּעַוְאַלְט אַוִּיסְפִּילְדָּן אַ “הָעַלְדָּ”.
אַיְנָמָאָל, זְוַתְּעָר,—אַיְךְ בֵּין גַּאַךְ דַּעַמְלָט אַלְט גַּעַוְוָעָן
דָרְרִי יָאָר, הָאָט זִיְיָ גַּעַטְרָאָפָּן אַ שְׁרָעָקְלָעָכָר שְׁטוּרָעָם. בַּעַד
שָׁסָס עָר הָאָט דַעַרְזָעָן, וּוַיְאָיָךְ הָאָבָּזָ זִיְךְ דַעַרְשָׁרָאָקָן פָּאָר
די דַוְנָעָרָן, הָאָט עָר מִינְדָּי אַוִּיסְגַּעַשְׁטָעָלָט אַיְנָעָם אַלְיָיָן
אַפְּנָן בָּאַלְקָאָן אַוְן הָאָט פָּאַרְשָׁלָאָסָן פָּאָר מִיר די טִיר, קַעְדָּי
אַזְוִי אַרְוָת מִינְדָּי אַפְּגָעָוְוַיְנָעָן, אַיְךְ זִיְל זִיְךְ נִיט שְׁרָעָקָן
פָּאָר קִפְּנֵן דַוְנָעָרָן אַוְן בְּלִיצָן.

לענומֶר אַפְּלָעַן אַזְּדִישָׁא בְּבָּרְגָּזְזָעָן
אַזְּדִישָׁא בְּבָּרְגָּזְזָעָן

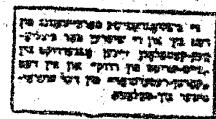
I

מײַן פָּאַטְעַר אֵין גַּוּוֹעַן אַ פָּאַרְיִמְטַעַר גַּעֲרִיכְטִּאיַיסִּסְ
פָּאַרְשָׁעַר. מַעַ פְּלָעַג אִים אַנְטְּרוּיַּעַן פִּיל וַוִּיכְטִּיקָּעַ פַּרְאַצְּעַסְן,
אוֹן דָּעָרוֹם-פְּלָעַג עָר זַיְךְ אַפְּטַמְּוֹן שַׂיְּדַן מִיטַּדַּעַם הוֹיזִין
גַּוּינְדָּה. אַינְדָּעַרְהַיִם פְּלָעַג בְּלִיבֵּן דַּי מַמְּעַ, אֵיךְ אוֹן
אוֹבְּדוּרְדִּינְסְטַ.

מײַן מַמְּעַ אֵין נַאֲךְ דַּעַמְּלַט גַּוּוֹעַן זַיְּעַר יוֹנָג, אוֹן
אַיְדַּנְאָךְ גַּאֲרַ אַ קְלִיַּן יִגְגָּעַלְעַ.

בָּא דַּעַם פָּאַל, פָּוּן וּוּלְכָן אַיְדַּזְיַיְצַט דָּעָרִ
צַּיְּלָן, אֵין מִיר גַּוּוֹעַן אַינְגָּאנְצָן פִּינְפְּזִיאָר.

סְאֵין גַּעַשְׁתָּאָנָעַן זַיְּעַר אַ שְׂוּעָרָר וּוַיְנְטַעַר אֵין דָרְנוֹיסָן.
דַּי פְּרָעַט זַיְּנָעַן גַּוּוֹעַן אַזְוִינָעַ גַּרְיִמְעָרְדִּיקָע, אָז אֵין דַי
שְׁטָאָלָן זַיְּנָעַן אַיְבָּעַר דַי נַעַכְתַּדְיַי שָׁאָפְּ פָּאַרְפְּרוּרְן גַּוּוֹאָרָן,
אוֹן פָּוּן דַי בִּימָעַר פְּלָעַגְן הַאַלְקָעַס אָז שְׁפָעַרְלָעַן פָּאָלָן
פָּאַרְגָּלְיוּוּצְרָטָעַ אַהֲ דָעַר גַּעַפְּרוּדְעָנָעַר עָרְד. מַיְּן פָּאַמְּפָעַר
הָאָט זַיְךְ צַוְּעַנְעַר צִימַּט גַּעַפְּוֹנָעַן אֵין יַעַלְץ, צַוְּלִיב זַיְנָעַ
דִּינְסְטִּאִינְיָאנִים, אוֹן הָאָט נִיטַּגְוּסָט אַפְּ זַיְכָּעַר, צִי וּוּעַט
עָרְ קַעְנָעַן קּוּמָעַן אַפְּלָעַ אַפְּ רַיְזָלְעָדְ-יַאֲנְטָעָוָוָהָיִם, אוֹן
קַעְדִּי דָעַר טָאָטָעַ זַאֲלַ זַיְךְ נִיטַּפְּלָעַן עַלְגָּט אַינְעָם יַאֲנְטָעָוָוָהָיִם,
הָאָט דַי מַמְּמָעַ בָּאַשְׁטִימָט צַוְּפָאָרָן אַפְּ דַי עַטְלָעַכְעַ טָעַג צַוְּ

מעלובע-טראנסט „קיעו-זרוק“
42 טע דרוק, וואראגוטסק
3000 גושט. 1513 גודרוקט
אפריליס 2026 קיעו.
א

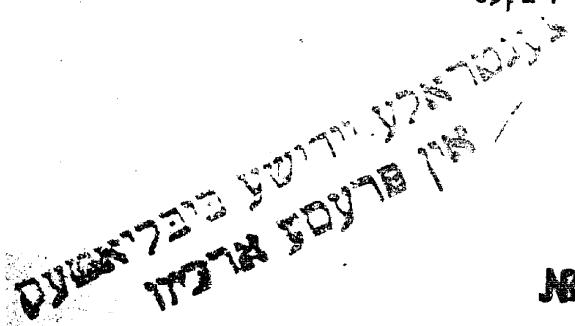
שׂוֹל - אָפַן פִּינְגֶּרְן - בֵּיבֶלִיאָטֶעָךְ

ג. לעסקאות

די בָּאַילָע

יִדִּישׁ - דִּינָעַ לִימָעָד

N 34

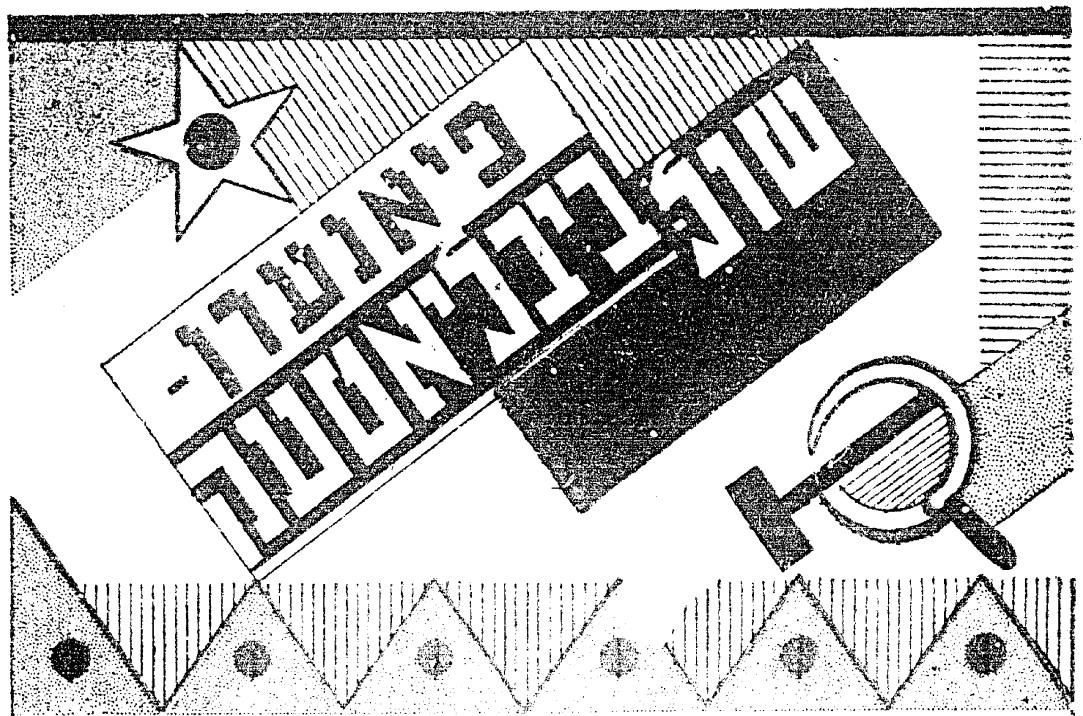

קָאָפָעָרָאָטְיוּוֹר טָאָרְלָאָג

“קָאָלְטוֹר-לִיגָּע”

קִיעּוֹ — 1929

לעומך או

דְּלַכְּאַלְעַ

הוּא אֲלֹהֵינוּ מֶלֶךְ עָלָה כָּלָלָה
וְאֶתְנָחָתָה בְּרָא

13/10/2000

לְאַגְּנָנָלָא תְּיוּנָר גַּלְגָּלָה
הַוְּגָטוֹר-כִּינָּת

34

(Russia)